

ПРАВИЛА НА ИГРАТА ВОЛЕЙБОЛЕН “CASEBOOK”

Издание 2017 г.

Създадено и подготвено
от Комисията по правилата на играта към FIVB
Превод: Атанас Върбанов

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница	Тема	Случаи
2	СЪДЪРЖАНИЕ	
3	ПРЕДГОВОР	
4	ПРОМЕНИ	
5	ЧАСТ I – ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВИЛАТА НА ИГРАТА	
6	ЧАСТ II – СЛУЧАИ	
6	РАЗДЕЛ 1 – УЧАСТНИЦИ	
6	Носене на забранени предмети	1.1 – 1.2
6	Капитан	1.3 – 1.6
7	Треньор	1.7 – 1.11
7	Униформа	1.12
8	РАЗДЕЛ 2 – ФОРМАТ НА ИГРАТА	
8	Позиционни грешки и грешки при въртене	2.1 – 2.6
10	РАЗДЕЛ 3 – ИГРОВИ ДЕЙСТВИЯ	
10	Игра с топката	3.1 – 3.11
12	Проникване под мрежата	3.12 – 3.14
13	Играч при/в контакт с мрежата	3.15 – 3.26
14	Сервис	3.27 – 3.32
15	Атакуващ удар	3.33 – 3.37
16	Блокада	3.38 – 3.49
19	РАЗДЕЛ 4 – ПРЕКЪСВАНИЯ И ЗАБАВЯНИЯ	
19	Смени	4.1 – 4.22
23	Почивки и технически почивки	4.23 – 4.24
23	Неправилни искания	4.25 – 4.27
24	Контузии	4.28 – 4.33
26	Забавяния на играта	4.34 – 4.37
27	Външни въздействия	4.38 – 4.39
28	РАЗДЕЛ 5 – ЛИБЕРО	5.1 – 5.25
33	РАЗДЕЛ 6 – ПОВЕДЕНИЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ	6.1 – 6.9
36	РАЗДЕЛ 7 – СЪДИИ И ТЕХНИТЕ ОТГОВОРНОСТИ	7.1 – 7.10
38	РАЗДЕЛ 8 – СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ	8.1 – 8.5
39	РАЗДЕЛ 9 – ПОДРОБНИ СЛУЧАИ	9.1 – 9.10
43	РАЗДЕЛ 10 – СЛУЧАИ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТАБЛЕТИ	10.1 – 10.8
46	ПРИЛОЖЕНИЕ	<i>Номера на случаи и свързани правила</i>

Волейболът е прекрасна игра – само попитайте милионите хора, който го играят, гледат, анализират и реферират. В наше време той е активно промотиран и се е развил неимоверно като водещ състезателен спорт. Увеличената емоция, скоростта, експлозивните акции, положителното въздействие и многото популярни телевизионни личности тласнаха играта да се развие още повече, направиха я по-проста и атрактивна за по-голяма зрителска аудитория.

Все пак, правилното и еднакво прилагане на тези правила на световно ниво също е много важно за развитието на играта. Този материал включва набор от ситуации, отсъдени по правилата и одобрени от Комисията по правилата на играта на FIVB и съобразени с най-актуалните промени в правилата. Тези отсъждания обхващат и яснотата и духа на официалните правила, както и официалната им интерпретация при прилагането им на всички нива.

Този “Casebook” е основан на изданието на правилата на играта 2017-2020, приети от FIVB на конгреса в Буенос Айрес (Аржентина) през октомври 2016.

Въвежда се нов начин за съдиите и хората, интересуващи се от волейбол да разберат правилата и съдийството. Няколко случая от този “Casebook” са илюстрирани с видеа, помагащи за разбирането на ситуациите и правещи ги по-интересни и атрактивни. Тези случаи са отбелязани в описанието си. Те са събрани в един документ – „Illustrated Casebook”, който ще бъде достъпен скоро на платформата за електронно обучение на FIVB – e-learning.

Гилермо Паредес

Президент на Комисията по правилата на играта на FIVB

ПРОМЕНИ МЕЖДУ ВЕРСИИТЕ ОТ 2016 И 2017 г. С ПРЕПРАТКИ КЪМ АКТУАЛНАТА НОМЕРАЦИЯ

1.1	променено	4.21	променено
1.2	променено	4.22	променено
1.4	променено	4.23	променено
1.6	променено	4.24	променено
1.8	променено	4.25	променено
1.9	променено	4.28	променено
1.10	променено	4.29	променено
1.11	променено	4.31	променено
1.12	ново	4.32	променено
2.03	променено	4.33	ново
2.05	променено	4.34	променено
2.06	ново	4.35	променено
3.1	променено	4.36	променено
3.2	променено	4.37	променено
3.3	променено	5.1	променено
3.4	променено	5.2	променено
3.5	променено	5.4	променено
3.7	променено	5.7	променено
3.9	променено	5.8	променено
3.10	променено	5.10	променено
3.12	променено	5.11	променено
3.13	променено	5.12	променено
3.14	променено	5.14	променено
3.15	променено	5.15	променено
3.16	променено	5.17	променено
3.17	променено	5.18	променено
3.18	променено	5.20	променено
3.21	променено	5.22	променено
3.23	променено	5.23	променено
3.24	ново	5.24	ново
3.25	ново	5.25	ново
3.26	ново	6.2	променено
3.27	променено	6.4	променено
3.30	променено	6.7	променено
3.35	променено	6.8	променено
3.39	променено	6.9	променено
3.41	променено	7.7	променено
3.45	променено	7.10	променено
3.46	променено	8.3	променено
3.48	променено	8.4	променено
4.2	променено	9.1	променено
4.3	променено	9.2	променено
4.4	променено	9.3	променено
4.5	променено	9.4	променено
4.8	заменено от 9.4	9.5	променено
4.10	променено	9.6	променено
4.12	променено	9.7	променено
4.14	променено	9.8	променено
4.15	променено	9.9	променено
4.18	променено	9.10	променено
4.19	променено	10.4	променено
4.20	променено	10.5	променено

ЧАСТ I – ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ НА ПРИЛАГАНЕТО

Съдията е този, който използва правилата. За правилното им прилагане съдиите трябва да ги знаят безгрешно и да ги прилагат решително и правилно в контекста на играта. Правило 23.2.3. гласи „Съдията има право да решава всички въпроси, свързани с играта, включително и тези неописани в правилника“. Това може да бъде постигнато само чрез пълното познаване на основните принципи на формулирането и прилагането на правилата.

Запомнете, че съдията стои на заден план, но в същото време действа за представянето на играта в най-добрата ѝ светлина, правейки я по-атрактивна за по-голяма аудитория.

Ние искаме играта да е по-популярна и пътят към постигането на това е превръщайки я в атрактивно шоу.

ПРАВИЛАТА ЗА CASEBOOK 2017

Casebook 2017 е отражение на правилата, прилагани от конгреса на FIVB от 2016 г. Докато нови правила и психологически промени винаги могат да се появят, то обръщаме внимание, че отсъжданията тук са според правилата, прилагани днес.

Добавен е нов раздел във връзка с използването на електронни устройства (таблети) на състезания от най-високо ниво.

В приложението номерата на случаите са изброени заедно със съответните им правила.

Номерата на случаите служат за бърза връзка с тях.

ЧАСТ II – СЛУЧАИ

РАЗДЕЛ 1 – УЧАСТНИЦИ

НОСЕНЕ НА ЗАБРАНЕНИ ПРЕДМЕТИ

<p>1.1 Изкуствен крак, патерица, гипс за наранена китка. Разрешени ли са подобни предмети?</p>	<p>Отсъждане Някои да – при положение, че предметът не носи непосредствен риск за състезателя или другите състезатели в играта, или в случая с шина на предмишницата – че не осигурява допълнителен контрол над топката. Все пак правилникът позволява на състезателите да носят стягащи приспособления за предпазване от контузии, както е препоръчано в Правило 4.5.3 Правила 4.5.1, 4.5.3</p>
<p>1.2 Разрешено ли е на състезател да играе с пръстен, който е вероятно да причини контузия?</p>	<p>Отсъждане Заради риска от контузия, състезателят трябва да сваля пръстена или да го облепи с лейкопласт. Правило 4.5.1</p>

КАПИТАН

<p>1.3 Каква е правилната реакция на 1^{-я} съдия, ако капитанът на отбора в игра постоянно поставя под въпрос неговите отсъждания?</p>	<p>Отсъждане Отвъд ограниченията на Правило 5.1.2 той трябва да предупреди капитана в игра без да го наказва, както е според Правило 21.1. Ако подобно поведение продължи, капитанът в игра трябва да бъде наказан за грубо поведение с червен картон (точка и сервис за противника). Правила 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1, Диаграма 9</p>
<p>1.4 ВИДЕО Капитанът в игра иска от 1^{-я} съдия проверка на нареждането? Позволено ли му е?</p>	<p>Отсъждане Да. Все пак с това право не трябва да се злоупотребява, а подробна информация може да бъде получена само за собствения отбор. За противниковия може единствено да се потвърди дали са в правилни позиции или не. Няма да бъде предоставена информация кои състезатели са на предна линия и кои на задна. Правило 5.1.2.2</p>
<p>1.5 (1.6/2016) Как трябва капитанът в игра, учтиво и според правилата, да поиска от 1^{-я} съдия да попита страничния съдия дали е сигнализирал за грешка?</p>	<p>Отсъждане В края на разиграването капитанът в игра може да вдигне ръка и да поиска обяснение за прилагането на правилата. 1^{-ят} съдия трябва да го уважи. Правила 5.1.2.1, 20.2.1</p>
<p>1.6 (1.7/2016) Крайно ли е решението на съдията? Може ли той да си го промени при протест от отбор?</p>	<p>Отсъждане Да, може да го промени ако осъзнае грешката си преди следващото изпълнение на сервис. От друга страна, на отборите не е позволено да протестира срещу нормални съдийски отсъждания. Правила 5.1.2.1, 23.2.4</p>

ТРЕНЬОР

1.7 (1.8/2016) ВИДЕО Разрешено ли е използването на комуникационни устройства от треньорите по време на мач?	Отсъждане Да, разрешено е.
1.8 (1.9) ВИДЕО Разрешено ли е на треньорите да разговарят с 2-я съдия по време на мач относно отсъждания или протести?	Отсъждане Само капитанът в игра е оторизиран да разговаря със съдиите и да иска обяснения. На треньора не му е разрешено. Правила 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3
1.9 (1.10/2016) Може ли помощник-треньор или състезател да натисне бъзера при искане на почивка?	Отсъждане Да, но треньорът трябва да покаже официалния жест с ръце дори при използване на таблет за такова искане. Правила 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1
1.10 (1.11/2016) ВИДЕО Къде може да се движи треньорът по време на мач?	Отсъждане Треньорът и само той има право да се движи в свободната зона по време на мач, зад треньорската ограничителна линия, между продължението на линията на атаката и зоната за загряване на отбора си. Той трябва да стои зад тази линия по време на целия мач, т.е. както по време на разиграванията, така и по време на прекъсванията. Ако постоянно игнорира искането на съдията да спазва тези ограничения, той може да бъде предупреден. Правило 5.2.3.4
1.11 (1.13/2016) Може ли треньор, в случай че е наранен или с ограничена подвижност, да използва патерици в свободната зона за изпълнение на треньорските си функции по време на мач?	Отсъждане Не е забранено да се използват патерици от треньора.

УНИФОРМАТА

1.12 (ново) ВИДЕО По време на Световната Купа за мъже в един отбор има двама състезатели с номера съответно 21 и 22. Разрешено ли е това?	Отсъждане За регулярните мачове правилата позволяват състезателите да се номерират до 20. За FIVB, Световни и Официални състезания, които включват и Световната Купа, е разрешено да се използват и номера по-големи от 20. Регламентите на съответното първенство ще определят горния лимит на тези номера. Правило 4.3.3
---	---

РАЗДЕЛ 2 – ФОРМАТ НА ИГРАТА

ПОЗИЦИОННИ ГРЕШКИ И ГРЕШКИ ПРИ ВЪРТЕНЕ

<p>2.1 (2.2/2016) Разпределителят на отбора, намиращ се в зона 1, стои очевидно по-близо до мрежата от състезателя от зона 2, но отскача в момента преди удара по топката от сервис. В правилна позиция ли са играчите?</p>	<p>Отсъждане Грешка. Когато състезател отскочи от пода, той запазва последната позиция, която е имал при последния си контакт с пода. Правила 7.4, 7.4.2, 7.4.3</p>
<p>2.2 (2.3/2016) Играч от зона 6 е сложил ръка на земята по време на изпълнението на сервис, която е очевидно по-напред от мястото където е стъпил съотборникът му от зона 3. В същото време краката на състезателя от зона 6 са по-назад от тези на играча от зона 3. Правилно ли са наредени състезателите?</p>	<p>Отсъждане Да, правилно. Само стъпалата, които са в контакт с пода, се взимат под внимание при определяне на позиционните грешки на състезателите. (изключение прави случай 2.2) Правила 7.4.3, 7.5</p>
<p>2.3 (2.4/2016) Стъпалото на играч контактува с игралното поле на противника по време на удара при сервис. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, грешка е защото в момента на удара по топката всички играчи трябва да бъдат в собственото си игрище (9 x 9), с изключение на сервиращия, което позволява да стъпят на централната линия или да са изцяло от собствената страна на линията. Следователно е грешка ако състезател е в контакт със свободната зона или игрището на противника в момента на изпълнение на начален удар. Правила 1.3.3, 7.4</p>
<p>2.4 (2.6/2016) Отбор получава грешна информация за това кой трябва да сервира. Играта е продължила. Даването на невярна информация е установено на по-късен етап от мача. Какво трябва да се случи?</p>	<p>Отсъждане Отборите трябва да се върнат във възможно най-правилната позиция. Резултатът се възстановява такъв, какъвто е бил преди даване на невярната информация. Почивките, техническите почивки и наказанията се запазват. Всичко това се записва в протокола.</p>
<p>2.5 (2.7/2016) ВИДЕО Отбор не е готов за игра защото 5 или 7 играчи са на игрището, когато 1^{-ят} съдия е готов да даде сигнал за сервис. Какво трябва да се случи?</p>	<p>Отсъждане 1^{-ят} съдия трябва да изсвири за изпълнение на сервис, когато е сигурен, че и двата отбора са готови за игра и сервиращият държи топката. Във всеки отбор винаги трябва да има 6 състезатели. Понеже 1^{-ят} съдия забелязва грешката преди да даде сигнал за сервис, той трябва да даде санкция за забавяне на играта на съответния отбор. Кой ще изпълни сервис след това зависи от <u>вида на санкцията</u>. Ако съдията все пак изсвири за сервис при 5 или 7 състезателя в игрището, той трябва да спре играта</p>

	<p>веднага и разиграването да се повтори, без никакви санкции.</p> <p>Ако ситуацията остане незабелязана или се забележи след началото на следващото разиграване, разиграването с 5 или 7 играча в игрището не се преиграва.</p> <p>Правила 7.3.1, 7.5, 12.3, 12.4.3</p>
--	---

<p>2.6 (ново)</p> <p>След сервис, изпълнен от неправилен състезател, топката излиза в „аут“. След края на разиграването, секретарят сигнализира за „грешка при въртене“.</p> <p>Колко точки получава посрещаният отбор?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Само една точка трябва да бъде записана за грешката при въртене, с която посрещаният отбор печели разиграването.</p> <p>Правило 7.7.1.1</p>
--	---

РАЗДЕЛ 3 – ИГРОВИ ДЕЙСТВИЯ

ИГРА С ТОПКАТА

<p>3.1 След първи удар на отбора топката лети извън антената. Разпределителят на отбора я гони в противниковата свободна зона и се опитва да я върне обратно, но тя отива към полето на противника и към мрежата от неговата страна. 1^{-ят} съдия изсвирва и показва топка „аут“. В кой момент топката излиза в „аут“?</p>	<p>Отсъждане Топката излиза в „аут“ в момента, в който напуска напълно пространството над свободната зона на противника и влиза в пространството над игрището му.</p> <p style="text-align: right;">Правила 10.1.2, 10.1.2.2</p>
<p>3.2 Може ли играч да отиграе по правилата топка с дланта на едната си ръка?</p>	<p>Отсъждане Да, може. Ударът трябва да бъде преценен според качеството на контакта с топката, т.е. дали е меко или твърдо отскочила топката или дали е била хваната и/или хвърлена. 1^{-ят} съдия не бива да прибързва в отсъждането на грешка, освен ако не е очевидно за него, че топката е хваната и/или хвърлена.</p> <p style="text-align: right;">Правила 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>3.3 По време на първия удар на отбор топката отскача от едната ръка към другата и след това към гърдите на състезател по време на една негова акция, като топката не е била задържана. 1^{-ят} съдия оставя играта да продължи. Правилно ли е това?</p>	<p>Отсъждане Решението е правилно. Има 4 случая на първи удар, в които последователен контакт с топката е разрешен:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Посрещане на сервис; 2. Посрещане на атакуващ удар (силен или слаб); 3. Посрещане на топка, отскочила от блокада на съотборник; 4. Посрещане на топка, отскочила от блокада на противник. <p>На играч е позволено да докосне последователно топката при първи удар, само ако това се случва при една негова акция за игра с топката. Все пак може да се отсъди „хваната“ или „хвърлена“ топка при първи удар, ако са на лице две отделни фази (първо хващане, после хвърляне).</p> <p style="text-align: right;">Правила 9.2.3.2, 14.2, Refereeing guidelines and instructions</p>
<p>3.4 (3.5/2016) Блокировач „пренасочва“ топката към пода на игрището на противника. Позволено ли е това?</p>	<p>Отсъждане Зависи дали топката е хваната/хвърлена (грешка) или е отскочила от ръцете му (няма грешка). Разрешено е да се блокира топка и тя да се насочи обратно към противниковото поле. „Хващането“ на топката може да се отсъди по време на блокиране.</p> <p style="text-align: right;">Правило 9.2.2</p>

<p>3.5 (3.6/2016) Състезател отскача, опитвайки се да отиграе топка близо до трибуните. След удара му по топката той се приземява на седалките в трибуните. Позволена ли е тази акция?</p>	<p>Отсъждане Позволена е. Извън собствената си свободна зона на състезателите им е позволено да отиграят топката и дори да използват външен предмет за опора, докато правят това. Това включва и собствената резервна скамейка, понеже и тя е извън свободната зона. Същата акция е забранена от противниковата страна на мрежата.</p> <p style="text-align: right;">Правила 9, 9.1.3</p>
<p>3.6 (3.7/2016) По време на разиграване състезател гони топката в трибуните. Точно преди да я отиграе, зрител се пресяга и я хваща. Треньорът настоява преиграване заради намесата на зрителя, което съдията отказва. Правилно ли е отсъдил 1^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане Да. Позволено е състезател да играе с топката от всяка позиция извън свободната зона от своята страна на мрежата, вкл. скамейката, трибуните и т.н. От друга страна, състезателят има предимство при играта в игралната площ, но не и извън нея.</p> <p style="text-align: right;">Правила 9, 9.1.3</p>
<p>3.7 (3.8/2016) Трябва ли 1^{-ят} съдия да отсъди задържана топка, ако състезател е направил ефектно спасяване?</p>	<p>Отсъждане Съдията трябва да се води от принципа „Оставете топката да лети“. Той означава, че ако състезателят направи бързи движения и голямо усилие да достигне топката и междувременно направи „лек“ двоен удар, съдията трябва да е по-малко стриктен от колкото би бил в нормална ситуация.</p> <p style="text-align: right;">Refereeing Guidelines and Instructions, Rule 9 point 7</p>
<p>3.8 (3.9/2016) След удар в главата на блокировач от отбор „А“, топката минава над антената към свободната зона на отбор „Б“. Друг играч от отбор „А“ тръгва след топката, за да я върне към неговата страна на мрежата. Има ли право да я върне по този начин?</p>	<p>Отсъждане Да. Топката минава над антената към свободната зона на противника частично през външното пространство. Следователно е разрешено на отбор „А“ да върне топката към собственото си игрище от същата страна на игрището. Страничните съдии не трябва да сигнализират докато топката се движи така до момента, в който тя е окончателно извън игра.</p> <p style="text-align: right;">Правило 10.1.2</p>
<p>3.9 (3.10.1/2016) Трябва ли страничният съдия да сигнализира ако след втори удар на отбор топката пресече равнината на мрежата през външното пространство към противниковата свободна зона?</p>	<p>Отсъждане Не. Отсъждането на тази топка не е в задълженията на страничния съдия.</p> <p style="text-align: right;">Правила 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2</p>
<p>3.10 (3.10.2/2016) Разпределителят на отбор „А“ играе с топката над мрежата, като в момента на контакта с нея пръстите му са в противниковото пространство. След играта с топката, тя полита успоредно на мрежата към нападател от отбора. Блокировач от отбор „Б“ докосва топката в пространството на отбор „А“, така че нападателят не може да извърши атакуващия удар. Какво трябва да отсъди 1^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане Всеки отбор трябва да играе с топката в собствените си игрални поле и пространство (с изкл. на случая в Правило 10.1.2). Над нивото на мрежата трябва да се вземе предвид позицията на ръката. Следователно, след като е играл с топката в противниковото пространство, разпределителят е направил грешка. Блокировачът също е направил грешка, докосвайки топката в противниковото пространство преди атакуващия удар, защото над нивото на мрежата</p>

	<p>трябва да се вземе предвид позицията на ръката. Все пак само първата грешка се наказва. Докосването на топка в противниковото пространство под мрежата е друго. При него позицията на топката се взима под внимание, т.е. неправилно е само ако топката е преминала изцяло равнината на мрежата.</p> <p style="text-align: right;">Правило 9</p>
--	--

<p>3.11 (3.10.3/2016)</p> <p>Може ли треньор, стоящ според правилата в своята свободна зона, да хване топка летяща над антената, когато противников състезател я гони за да я отиграе?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не. Никой член на отбора, включително треньорът, няма право да пречи на противников състезател да играе с топка, преминала равнината на мрежата през външното пространство. Няма значение дали хващането на топката е умишлено или не. Треньорът, стоящ според правилата в свободната си зона трябва да „направи път“ на противниковия състезател, опитващ се да играе с топката.</p> <p style="text-align: right;">Правило 10.1.2.2</p>
---	--

ПРОНИКВАНЕ ПОД МРЕЖАТА

<p>3.12 (3.11/2016)</p> <p>Нападател се приземява с пети върху централната линия, но с по-голямата част от стъпалата си <i>върху стъпалата на противниковия блокировач, пречейки му да се движи.</i></p> <p>Пречене ли е това на противниковата игра?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, пречене е.</p> <p>Пречене означава играч да възпрепятства на противник да се движи, да отиграе топката или го притеснява, докато се опитва да играе с топката.</p> <p style="text-align: right;">Правила 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4</p>
--	---

<p>3.13 (3.12.1/2016)</p> <p>Физическият контакт винаги ли е пречене на играта?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не, по време на мач често се случва да има контакт между опоненти. 2-^{ят} съдия трябва да отсъди грешка на състезател, който пречи или ограничава възможността на противника да играе.</p> <p style="text-align: right;">Правило 11.2.1</p>
--	--

<p>3.14 (ново) ВИДЕО</p> <p>След зрелищно спасяване играч прониква в противниковото игрище така, че тялото му е на пода, а двата му крака са във въздуха изцяло в противниковото пространство, без да има част от тях върху централната линия.</p> <p>Това не е попречило на противниковата игра. Грешно ли е това действие?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да.</p> <p>Въпреки, че краката не докосват противниковото поле и не пречат на играта на противника, никоя част от тях не е била върху или над централната линия, следователно трябва да се счита за грешка.</p> <p>От друга страна, ако коя да е част от стъпалата останат над или върху централната линия, действието ще е по правилата.</p> <p style="text-align: right;">Правило 11.2.2</p>
---	--

ИГРАЧ ПРИ/В КОНТАКТ С МРЕЖАТА

<p>3.15 След едновременен контакт над мрежата на двама противници топката излиза в „аут“ от страната на отбор „А“. Кой ще сервира в следващото разиграване?</p>	<p>Отсъждане Ако контактът е наистина едновременен, точно над мрежата, където и двата отбора имат право да играят и топката излезе извън игрището, е грешка на отбора от противниковата страна. Отбор „А“ ще сервира. Правила 9.1.2.2, 9.1.2.3</p>
<p>3.16 Заради атакуващ удар в мрежата тя се докосва до предмишниците на блокиращия състезател. Грешно докосване на мрежата ли е това?</p>	<p>Отсъждане Ако мрежата докосне блокировача, няма грешка. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.17 След като блокировач се приземява стабилно, той се обръща и докосва мрежата между антените с рамо. Трябва ли да се отсъди като грешка това действие?</p>	<p>Отсъждане Не. Понеже акцията на игра с топката е приключила преди да се обърне, контактът с мрежата не е грешка. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.18 Нападател от отбор „А“ атакува топката от зона 4, когато негов противник (заблуден от фалшива атака) докосва мрежата от другата ѝ страна (зона 2 на отбор „А“). Грешно докосване на мрежата ли е това?</p>	<p>Отсъждане Не. Контактът с мрежата между антените по време на акция на игра с топката е грешка. След като опонентът не е близо до топката, той <u>не</u> е направил грешка. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.19 Правейки опит за блокада, без да докосва топката, която е близо до него, блокировач докосва мрежата. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, понеже докосването се случва по време на действието на игра или опит за игра с топката, дори да е нямало контакт с нея. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.20 Централен блокировач се пресяга над мрежата и докосва горното филе, опитвайки се да спре комбинация близо до него. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, докосването на мрежата е грешка: блокировачът е близо до акцията и контактът с мрежата е между антените. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.21 (3.21.1/2016) ВИДЕО Нападател се приземява стабилно на земята, след което прави две крачки и докосва мрежата извън антените, докато топката е все още в игра. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Не, играчът не извършва грешка защото: • докосването е извън антените. Също така • вече е приключил действието си на игра с топката; • не е използвал мрежата за опора или стабилизиране; Правила 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4</p>
<p>3.22 (3.21.2/2016) Нападател се приземява като губи равновесие, прави две крачки и докосва с гърди мрежата между антените, докато топката е все още в игра. Ако не беше докоснал мрежата, той щеше да падне в игрището на противника. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, ако състезател използва мрежата между антените като опора или за стабилизиране, действията му се считат за намеса в играта. Правила 11.3.1, 11.4.4</p>

<p>3.23 (3.22.1/2016) Разпределител прави късо подаване към нападател, който атакува топката, като същевременно удря разпределителя с коляно. Заради удара разпределителят докосва мрежата. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, понеже разпределителят участва в акцията на игра с топката.</p> <p style="text-align: right;">Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
--	---

<p>3.24 (ново) ВИДЕО Играч докосва мрежата със стъпало, докато отиграва топката. По правилата ли е това действие?</p>	<p>Отсъждане Не, не е по правилата. Състезателят е в акция на игра с топката, когато докосва мрежата. В правилника няма разграничаване дали мрежата се докосва с ръка, длан или стъпало.</p> <p style="text-align: right;">Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
--	---

<p>3.25 (ново) ВИДЕО Състезателка докосва мрежата с коса, докато играе с топката. Позволено ли е това действие?</p>	<p>Отсъждане Да. Докосването трябва да се счита за грешка, само ако се установи, че то е повлияло на възможността на противника да играе с топката или е прекъснало играта. (например опашката на състезателката да се заплете в мрежата). Ако не се пречи на противника да играе или на разиграването да продължи, съдиите не трябва да спират играта.</p> <p style="text-align: right;">Правила 11.3.1, 11.4.4</p>
--	--

<p>3.26 (ново) ВИДЕО Нападател, след удара по топката, удря и ръцете на активно блокиращ противников състезател. Заради удара ръцете на блокиращия докосват филето на мрежата. Има ли грешка в тази ситуация?</p>	<p>Отсъждане Ако за 1^{-я} съдия е ясно, че атакуващият състезател съзнателно е „натиснал“ ръцете на блокиращия в мрежата, то нападателят е направил грешка, пречейки на противниковата игра, което не е в духа на “FAIR PLAY”-а. Това негово действие трябва да бъде санкционирано като грубо поведение с прилагането на съответното наказание. Ако обаче няма очевидна умисъл в действията на нападателя, докосването на мрежата от страна на блокиращия състезател не може да се смята за грешка.</p> <p style="text-align: right;">Правила 11.3.1, 20.2.1</p>
--	---

СЕРВИС

<p>3.27 (3.23/2016) Веднага след удара на сервиращия по топката, секретарят сигнализира на 2^{-я} съдия „нарушение на реда за сервиране“ или грешка при въртенето. 2^{-ят} съдия спира разиграването. Правилно ли е действието на секретаря?</p>	<p>Отсъждане Да, правилно действие на секретаря. Когато неправилен състезател е готов да изпълни сервис, секретарят трябва да изчака изпълнението да бъде завършено, преди да предупреди съдиите за грешката.</p> <p style="text-align: right;">Правила 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2</p>
---	---

<p>3.28 (3.24/2016) След сигнала за сервис, сервиращият отбор осъзнава, че неправилен състезател се готви да изпълни началния удар. Тогава правилният състезател влиза в зоната за сервис, готов да сервира. Може ли този състезател да сервира?</p>	<p>Отсъждане Да, стига сервисът да е изпълнен от правилния състезател в рамките на 8 секунди след сигнала на съдията. 1-ят съдия не изсвирва втори път. Правило 12.4.4</p>
---	--

<p>3.29 (3.25/2016) Сервиращият състезател хвърля топката във въздуха, но я оставя да падне на земята. След това хваща отскочилата топка и веднага изпълнява сервис преди да са изтекли 8 секунди. Позволено ли е това действие на сервиращия?</p>	<p>Отсъждане Действието му не е разрешено. Топката трябва да бъде ударена с една ръка или коя да е нейна част, след като е подхвърнена. Всяко действие, оценено от съдията като „подхвърляне за сервис“, трябва да завърши с удар по топката за изпълнението на сервис. Правило 12.4.2</p>
---	--

<p>3.30 (3.26/2016) Топка докосва антената от сервис, преди да бъде отиграна от посрещачия отбор. 1-ят съдия отсъжда грешка на сервиращия. Правилно ли е решението му?</p>	<p>Отсъждане Отсъждането на съдията е правилно. Топка, докоснала антената е „аут“. Според правилника, ако това се случи от страната на 2-я съдия, той трябва да отсъди грешка. Ако по време на разиграване, след третия удар на отбор, топката мине извън антената или я удари, то тогава също трябва да се отсъди и покаже „аут“. Правила 8.4.3, 27.2.1.3</p>
---	--

<p>3.31 (3.27/2016) Топка от сервис се удря в мрежата точно под горното ѝ филе. Кога трябва да изсвири 1-ят съдия?</p>	<p>Отсъждане Да изсвири в момента, в който е ясно, че топката няма да премине през пространството за преминаване. 1-ят съдия не трябва да чака топката да падне на земята или да се удари в състезател от сервиращия отбор. Правило 12.6.2.1</p>
---	--

<p>3.32 (3.29/2016) Отбор „А“ сервира. Топката се удря в мрежата и пада към пода на игрището на отбор „А“. Играл от отбор „Б“ се пресяга под мрежата и хваща топката преди тя да е паднала на земята. Позволено ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да. 1-ят съдия трябва да изсвири веднага, ако топката не е преминала над мрежата. След този момент топката е извън игра. Правило 12.6.2.1</p>
---	--

АТАКУВАЩ УДАР

<p>3.33 (3.30/2016) Разпределител от задна линия отскача от атакуващата зона и подава топката, <u>когато тя е изцяло над нивото на мрежата</u>, насочвайки я към нападател. Преди нападателят да я удари, топката преминава през вертикалната равнина на мрежата, където е блокирана от противниковия разпределител. Има ли грешка?</p>	<p>Отсъждане Да. Подаването на разпределителя се превръща в неправилен атакуващ удар на състезател от задна линия в момента, в който атакуващият удар е завършен (в този случай с докосването на противниковата блокада). Разиграването трябва да бъде спечелено от противника. Правило 13.1.3</p>
--	--

<p>3.34 (3.31/2016) Вместо да подаде топката на съотборник, разпределител от задна линия, намиращ се в предната зона, решава да я пусне над мрежата. Топката е изцяло над нивото на мрежата. Може ли това пускане да бъде блокирано активно, с пресягане на блокиращия изцяло отвъд мрежата?</p>	<p>Отсъждане Да. Това е атакуващ удар на състезател от задна линия. В момента, в който топката бъде докосната от блокадата, неправилният атакуващ удар е завършен.</p> <p style="text-align: right;">Правила 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
---	---

<p>3.35 (3.32/2016) С втория удар на отбора, играч подава топката близо до мрежата. Траекторията на топката е към игрището на противника. Според 1^{-я} съдия, никой състезател от отбор „А“ не би могъл да достигне топката. Блокировач на отбор „Б“ се пресяга през мрежата и блокира топката. Какво е правилното отсъждане на 1^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане Ако топката се движи по посока на противниковото игрище, дори след втори удар на отбора, това е атакуващ удар. Понеже, по преценка на съдията, никой състезател от отбор „А“ не би могъл да достигне топката, блокадата на отбор „Б“ е по правилата.</p> <p style="text-align: right;">Правила 13.1.1, 14.3, Guidelines 14.1</p>
---	---

<p>3.36 (3.33/2016) Състезател от задна линия отскача от предната зона и с втория удар за отбора атакува топката, която е изцяло над нивото на мрежата. Топката отскача от филето и не преминава към полето на противника. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане Не. След като топката нито е преминала в противниковото поле, нито е докоснала блокадата, атакуващият удар не е осъществен. Разиграването продължава.</p> <p style="text-align: right;">Правила 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3</p>
--	--

<p>3.37 (3.34/2016) Посрещач на отбор „А“, отскачил зад линията на атаката играе с топка, идваща от противников сервис изцяло над нивото на мрежата. Контактът се случва зад линията на атаката. Трябва ли играта да продължи?</p>	<p>Отсъждане Да, след като контактът с топката е изцяло зад линията на атаката.</p> <p style="text-align: right;">Правила 13.3.4, 19.3.1.3</p>
---	--

БЛОКАДА

<p>3.38 (3.35/2016) Състезател от отбор „А“ подава топката лошо и тя преминава равнината на мрежата. Централният блокировач на отбор „Б“ атакува топката, която се удря в ръцете на скочили разпределител на отбор „А“, влязъл от втора линия и който все още има част от тялото над нивото на мрежата. Топката се отбива и пада в игрището на отбор „Б“. Кой извършва грешка?</p>	<p>Отсъждане Блокадата на разпределителя не е според правилата, понеже той е от задна линия. Пресрещането на топка, идваща от противниковото поле, се смята за блокада, ако част от тялото се намира над нивото на мрежата.</p> <p style="text-align: right;">Правила 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2</p>
---	--

<p>3.39 (3.36/2016) Разрешено ли е на блокировач да се пресегне отвъд мрежата, за да блокира опит за подаване на разпределител от другия отбор към свой съотборник?</p>	<p>Отсъждане Грешка е да се блокира такова подаване. Въпреки това, задължително е 1^{-ят} съдия да определи действието на състезателя, подаващ топката. Подаването може да е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • успоредно на мрежата (грешка на блокадата) или • насочено към мрежата, правейки го атакуващ удар (няма грешка, освен ако има съотборник на разпределителя в близост до топката възнамеряващ да играе с нея). <p style="text-align: right;">Правила 14.1.1, 14.3</p>
--	--

<p>3.40 (3.37/2016) Състезател от отбор „А“ блокира атака на отбор „Б“. След това централният блокировач на отбор „Б“ блокира блокадата на отбор „А“. Разрешено ли е да се блокира топка, идваща от противникова блокада?</p>	<p>Отсъждане Да, да блокираш означава да пресрещнеш топка, идваща от противника. Следователно е разрешено да се блокира топка, идваща от противникова блокада. Правило 14.1.1</p>
<p>3.41 (3.38/2016) Блокирана топка лети право надолу. Точно преди да падне в полето на противника на блокировача, тя леко докосва не изцяло престъпилия в противниковото поле крак на един от блокиращите. 1^{ят} съдия отсъжда успешна блокада. Правилно ли е това?</p>	<p>Отсъждане Правилно отсъждане на 1-я съдия. Правило 11.2.1</p>
<p>3.42 (3.29/2016) Топка, блокирана с активна блокада от отбор „Б“, лети няколко метра успоредно на мрежата. Друг играч от същия отбор изпраща топката с блокиращо действие на земята в игрището на отбор „А“. Топката по никое време не е минавала от страната на отбор „Б“. Кой трябва да сервира в следващото разиграване?</p>	<p>Отсъждане Отбор „А“. Действията на втория играч не могат да се считат за блокиране, понеже топката идва от блокадата на негов съотборник. Така действието му се определя като атака в противниковото пространство, което е грешка според правилата. Правила 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3</p>
<p>3.43 (3.40/2016) Може ли нападател да удари с блокиращо действие с две ръце топка, идваща от посрещане на негов съотборник, като я насочва към противниковото поле?</p>	<p>Отсъждане Отиграването е по правилата, ако няма двоен удар, хващане или хвърляне. Контактът с топката трябва да е в собственото поле, а не в противниковото. Правило 9.1, 14.2, 14.4.1</p>
<p>3.44 (3.41/2016) Топката се удря последователно в главата и ръцете на няколко блокировачи. Позволено ли е това?</p>	<p>Отсъждане След като са част от блокиращи действия, а не от отделни действия, докосванията се броят за едно докосване на блокадата. След това на отбора му е разрешено да докосне топката още три пъти. Правила 9.1, 14.2, 14.4.1</p>
<p>3.45 (3.42/2016) Кой извършва грешка в ситуация, включваща грешна атака от задна линия (престъпване) и неправилна активна блокада (едновременен контакт) в полето на атакуващия?</p>	<p>Отсъждане Двойна грешка и преиграване на разиграването. Атакуващият удар от състезател от задна линия е неправилен. Блокирането на топка едновременно с атакуващия удар също е неправилно, защото е извършено от <u>страната на атакуващия отбор</u>. Правила 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2</p>
<p>3.46 (3.43/2016) Състезател от задна линия, намиращ се под нивото на мрежата и далеч от свои съотборници, правещи колективен блок, докосва топката. Неправилна блокада ли е това?</p>	<p>Отсъждане Не. Играчът не е част от колективната блокада и не е над нивото на мрежата при контакта си с топката. Следователно той не може да се смята за блокиращ. Докосването се отчита като първо за отбора. Правила 9.3.1, 14.1.1</p>
<p>3.47 (3.44/2016) Контактът на блокировач с топката се случва по-ниско от нивото на мрежата. В същото време част от ръцете му са все още над нивото на мрежата. Блокада ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да. Ключово е наличието на част от тялото над нивото на мрежата; След това отборът има право на още 3 удара. Правила 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>

<p>3.48 (3.45/2016)</p> <p>Блокировач докосва топката, когато вече е паднал на земята след отскок и цялото му тяло е под нивото на мрежата. В момента, в който той отново докосва топката, съдията отсъжда „двоен удар“.</p> <p>Правилно ли е отсъждането?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Отсъждането е правилно. В момента на контакта с топката никоя част от тялото на блокиращия не е по-високо от нивото на мрежата, следователно действието му не може да бъде окачествено като блокада, а като първи удар на отбора и следващото му докосване на топката води до „двоен удар“.</p> <p>Правила 9.1, 14.1.1, 14.4.1</p>
<p>3.49 (3.46/2016)</p> <p>Неправилна атака на състезател от втора линия и опит за блокада на либеро.</p> <p>Коя грешка възниква първо?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Атакуващият удар се превръща в грешка в момента, когато топката премине изцяло вертикалната равнина на мрежата или докосне блокадата. Опитът на либерото за блокада е действие, което се случва преди завършването на противниковия атакуващ удар и следователно опитът за блокада е първата грешка.</p> <p>Правило 19.3.1.3</p>

СМЕНИ

<p>4.1 Трима състезатели влизат в зоната за смяна. След като искането за смяна е прието и оповестено, треньорът решава да направи само 2 смени. Каква е процедурата, която трябва да изпълни 2^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане Тази промяна може да бъде направена, ако не предизвиква забавяне. В този случай 2^{-ят} съдия просто извършва двойна смяна. Правила 15.10.2, 15.10.3а, 15.10.4, 16.1</p>
<p>4.2 Един състезател влиза в зоната за смяна (секретарят натиска бълбурата), докато втори едва напуска зоната за загряване на отбора, също по посока на зоната за смяна. Колко смени трябва да се разрешат според актуалните правила?</p>	<p>Отсъждане Моментът на искането е този на влизането на състезателя(ите) в зоната за смяна. В този случай 2^{-ят} съдия трябва да разреши само едната смяна на играча, който в действителност е влязъл в зоната за смяна. Второто действие трябва да бъде отказано, понеже не е част от първоначалното искане. Все пак, за да попречи на отбора да регистрира неправилно искане, 2^{-ят} съдия има право да направи неофициален жест с ръка или по друг начин, с който да спре състезателя да влезе в зоната за смяна. По този начин 2^{-ят} показва, че много добре разбира теорията за „Изкуството на съдийството“. Правила 15.10.3а, 15.10.3б, 5.11.1.3</p>
<p>4.3 Отбор „иска“ смяна, като състезател влиза в зоната за смяна. Понеже той не е готов за игра (грешна табелка/ без табелка /с анцуг), смяната е отхвърлена, а отборът наказан с предупреждение за забавяне. Веднага след като санкцията за забавяне е записана в протокола, отборът отново иска смяната. Разрешено ли е да се направи второ искане по време на едно и също прекъсване?</p>	<p>Отсъждане След като първото искане е отхвърлено, отборът няма право да иска втора последователна смяна в същото прекъсване. Поне едно разиграване трябва да бъде завършено преди да може да има ново искане за смяна от същия отбор. Правило 15.3.2</p>
<p>4.4 Резервен състезател влиза в зоната за смяна с табелка с грешен номер (собствения си номер). Разбирайки за грешката, той веднага я сменя с правилната. 1^{-ят} съдия дава санкция за забавяне, но разрешава смяната. Правилно ли е отсъждането му?</p>	<p>Отсъждане Не е правилно. За FIVB, Официални и Световни първенства, резервният състезател трябва да влезе в зоната за смяна с правилната табелка с номер. В този случай смяната е трябвало да бъде отказана и да бъде дадена санкция за забавяне на играта. Правила 15.10.3а, 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.5 Ако резервен състезател стъпи в зоната за смяна в момента на изсвирването за сервис, трябва ли 2^{-ят} съдия да разреши смяната?</p>	<p>Отсъждане Принципно тази ситуация е типичен случай за неправилно искане: отказва се и се позволява играта да продължи, ако не е била спряна и това е първо неправилно искане за отбора. Все пак, ако играта е била спряна заради това искане (състезателят от игрището отива към зоната за смяна или отборът изчаква за решението на съдията и т.н.), то трябва да се приема като забавяне. Разиграването трябва да се прекъсне с изсвирване, смяната да не се разреши и да се приложи санкция за забавяне. Същата процедура трябва да се приложи, ако това е второ неправилно искане от отбора, което се приема за забавяне. Правила 15.10.3а, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2</p>

<p>4.6</p> <p>Състезател №8 влиза в зоната за смяна с табелка №10. Треньорът на отбора настоява смяната да е със състезателя с №9. След кратка дискусия, 2^{-ят} съдия отказва смяната и отборът е наказан с предупреждение за забавяне. Правилно ли е решението?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Решението е правилно. Смяната на състезатели №8 и №10 би било по правилата. След като треньорът е настоявал за смена на №8 с №9 обаче, резервният състезател е бил с грешна табелка, което е предизвикало забавяне и отборът правилно е наказан за забавянето.</p> <p>Смяната трябва да бъде отказана.</p> <p>Правила 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.7</p> <p>Състезател се контузва и трябва да бъде сменен по изключение. По време на същото прекъсване отборът иска допълнителна смяна. 2^{-ят} съдия приема искането. Правилно ли е постъпил 2^{-ят} съдия, разрешавайки искането?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, решението е било правилно. Заради контузия, първият състезател е трябвало да бъде сменен със смяна по изключение. Отборът все още има право да ПОИСКА смяна в същото прекъсване.</p> <p>Правило 15.7</p>
<p>4.8 (9.4/2016)</p> <p>Състезател №6 от отбор „А“ е дисквалифициран и сменен от резервен с №7. Това е първата смяна на отбор „А“ за този гейм и на резервната им скамейка има още трима състезателя. В следващото разиграване състезателят с №7 от отбор „А“ се контузва и не може да продължи да играе. Как трябва да продължи мачът?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>След като контузеният №7 не може да бъде сменен с редовна смяна, въпреки че това би била едва втората смяна за гейма за този отбор, той трябва да бъде сменен по изключение.</p> <p>Правила 15.7, 15.8</p>
<p>4.9</p> <p>Състезател, посочен в стартовия фиш за нареждане на отбора, се контузва преди началото на мача. Може ли да бъде сменен преди мача?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да – но трябва да бъде ясно показано с официалния жест за смяна (от треньора и от 2^{-я} съдия, за да е ясна за всички ситуацията). В протокола се записва като редовна смяна.</p> <p>Правила 7.3.2, 7.3.4</p>
<p>4.10</p> <p>Състезател №7 от отбор „А“ се оказва на игрището, когато трябва да е на резервната скамейка. Отборът е използвал всичките си шест смени. След като няма възможност за редовна смяна, какви трябва да са действията, които да се предприемат от съдиите?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Понеже отбор „А“ е имал неправилно нареждане заради нередовна смяна, процедурата дадена в Правило 15.9.2, трябва да е:</p> <ol style="list-style-type: none"> Точка и сервис за отбор „Б“ Смяната трябва да бъде поправена. №7 трябва да излезе от игрището и правилният състезател трябва да влезе на негово място. Тази корекция не се брои за смяна. Всички точки, отбелязани от отбор „А“ докато №7 е бил в игра неправилно, се отменят. Точките на отбор „Б“ се запазват. Няма друго наказание за отбор „А“. <p>Правило 15.9.2</p>

<p>4.11 След като отбор „Б“ е направил пет смени в гейма, двама резервни състезателя влизат в зоната за смяна. Каква е правилната реакция на 2^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане 2^{-ят} съдия трябва да напомни на треньора, че само една от смените може да бъде направена и да го попита коя от двете желае да извърши. В случай, че няма забавяне, другата смяна ще бъде отказана като неправилно искане, което се отбелязва в протокола. Правила 15.5, 15.6, 15.11, 16.1</p>
<p>4.12 (4.13/2016) Отбор иска две смени. При проверката им секретарят обявява, че едната е редовна, а другата – не. Каква е правилната реакция на 2^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане 2^{-ят} съдия разрешава редовната смяна. Нередовната смяна трябва да бъде отказана без значение в какъв ред са влезли резервните състезатели в зоната за смяна. Всяко искане на нередовна смяна следва да се накаже със „санкция за забавяне“. Правила 15.6, 16.1.3</p>
<p>4.13 (4.14/2016) Секретарят отказва искането за смяна на отбор, като натиска бълбурата втори път. Когато 2^{-ят} съдия проверява протокола открива, че смяната всъщност е редовна и коригира ситуацията. Случката е доста смущаваща. Каква е трябвало да бъде правилната реакция на 2^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане Действията на 2^{-я} съдия са правилни. Все пак, смяната на решения може да създаде неблагоприятно впечатление към съдийския състав.</p>
<p>4.14 Резервен състезател стои в зоната за смяна. Състезателят, който трябва да бъде сменен обаче първоначално отказва да напусне игрището. Забавяне ли е това? Трябва ли да бъде отказана смяната?</p>	<p>Отсъждане Да, забавяне е. Въпреки това, в ТОЗИ СЛУЧАЙ смяната трябва да бъде разрешена, защото искането за нея е било редовно според правилата и състезателят <i>в игра</i> е създал този специален случай, а резервният състезател не е предизвикал забавянето. В случай, че резервният състезател не е бил готов и е предизвикал забавянето, правилното действие е да се откаже смяната, а отборът да се накаже за забавянето. Правила 16.1.1, 23.2.3</p>
<p>4.15 (4.16/2016) Какво трябва да направи 2^{-ят} съдия ако фишът за нареждането и състезателите в игрището не съвпадат?</p>	<p>Отсъждане 2^{-ят} съдия трябва да покаже фиша за нареждане на треньора и да го попита какво иска да направи. Ако треньорът иска да запази нареждането на играчите, които са на игрището, той трябва да направи смяна/и при резултат 0:0. Това е една от ситуацияите, в които треньорът трябва да покаже официалния жест за смяна, за да бъдат избегнати недоразумения. 2^{-ят} съдия също трябва да го направи, за да се изясни на всички ситуацията. Правила 7.3.5.2, 7.3.5.3</p>

<p>4.16 (4.17/2016)</p> <p>Състезател №6, готов за игра, влиза в зоната за смяна по време на прекъсване на играта. Секретарят приема искането, натискайки бъзера. В този момент треньорът си променя решението и нарежда на състезателя да се върне в зоната за загряване. Трябва ли тази смяна да бъде направена и каква би трябвало да е правилната процедура?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Искането за смяна е било редовно и прието от секретаря чрез натискането на бъзера. Играта е спряна заради това искане. В този случай не е задължително да бъде извършена смяната, но играта е била забавена, за което трябва да се приложи съответното наказание.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.3а, 15.10.3с, 16.1.1</p>
<p>4.17 (4.18/2016) ВИДЕО</p> <p>След сигнал за сервис, резервен състезател влиза в зоната за смяна. Секретарят игнорира това действие и играта не е спряна. След края на разиграването 2^{-ят} съдия инструктира секретаря да отбележи неправилно искане в протокола. Това ли е правилната процедура?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>2^{-ят} е бил прав в действията си. Това е типичен случай на неправилно искане, което трябва да бъде записано в протокола. Ако неправилното искане е било повторно, то е трябвало да бъде наложена санкция за забавяне.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.11.2, 16.1.1</p>
<p>4.18 (4.19/2016)</p> <p>Трябва ли на отбор да му бъде отбелязано неправилно искане, ако секретарят натисне бъзера по погрешка (след сигнала за сервис или преди състезателят да е влязъл в зоната за смяна)?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не, след като грешката е направена от секретаря, тя не трябва да се смята нито за неправилно искане, нито за забавяне.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.3а, 15.10.3с</p>
<p>4.19 (4.20/2016)</p> <p>Незаписан в протокола състезател се намира на игрището. Какво трябва да направи съдийският екип?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Треньорът и капитанът имат задължението да контролират записаните състезатели в протокола и да ги потвърдят с подписите си.</p> <p>Незаписан състезател, участвал в мача, трябва да бъде изваден от игра в момента, в който това се установи и на негово място да влезе редовно записан такъв.</p> <p>Всички точки на отбора, направени докато нередовен състезател е бил на полето, трябва да се отменят, а противниковият отбор печели точка и правото да сервира.</p> <p>Ако грешката се установи след края на гейма, то отборът с нередовен състезател го губи.</p> <p>Ако грешката се установи след края на мача, то отборът с нередовен състезател губи целия мач.</p> <p style="text-align: right;">Правила 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2</p>
<p>4.20 (4.21/2016)</p> <p>По време на прекъсване, посрещаният отбор „А“ иска смяна. По време на същото прекъсване отбор „В“ е наказан, заради което отбор „А“ се завърта. Веднага след това отбор „А“ иска нова смяна. Възможно ли е това?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, понеже е имало завършено разиграване (както е дефинирано в правилата) между двете искания за смяна.</p> <p style="text-align: right;">Правило 15.2.2</p>

<p>4.21 (4.22.1/2016)</p> <p>По време на проверката на стартовото нареждане 2^{-ят} съдия открива, че номера на либерото фигурира във фиша за нареждане. Съдията кара треньора да коригира фиша за нареждане и информира секретаря за промяната.</p> <p>След това мачът започва. Правилна ли е процедурата?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>В този случай, 2^{-ят} съдия трябва да поиска от треньора нов и верен фиш за нареждане (който може да бъде коригиран само в зоната, където либерото е бил записан погрешно). След като нареждането е проверено съобразно новият фиш, 2^{-ят} съдия може да разреши на либерото да влезе в игрището.</p> <p>Правило 7.3.5.2</p>
--	--

<p>4.22 (4.22.2/2016)</p> <p>Отбор иска смяна, която му е отказана заради грешна табелка. Резултатът е наказание за забавяне, защото отборът вече е имал предупреждение. Може ли отбор да поиска нова смяна преди да се поднови играта?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да. След като наказанията (червен картон) се смятат за завършени разигравания, новото искане за смяна може да бъде прието в този случай.</p> <p>Правила 6.1.3, 15, 15.2.1, 15.11.1.3</p>
--	--

ПОЧИВКИ И ТЕХНИЧЕСКИ ПОЧИВКИ

<p>4.23</p> <p>Грешен състезател от отбор „Б“ изпълнява сервис. Тази грешка е установена по-късно, в края на следващата техническа почивка. След това съдиите прилагат правилно съответните последици (отмяна на точките на отбор „Б“ докато са били с грешно нареждане, коригиране на нареждането, точка и сервис за отбор „А“). Трябва ли да има отново техническа почивка, когато водещият отбор достигне отново същия резултат за техническа почивка?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не. Само веднъж трябва да има техническа почивка във всеки гейм, когато водещият отбор достигне 8^{-ма} и 16^{-та} точки.</p> <p>Правило 15.4.1</p>
--	---

<p>4.24</p> <p>Кое е първо: техническа почивка или искане за почивка от треньор?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Техническата почивка трябва да бъде първа. Ако след края на техническата почивка треньорът иска и „треньорска“ почивка, тя трябва да бъде поискана повторно.</p> <p>Правило 15.4.2</p>
---	--

НЕПРАВИЛНИ ИСКАНИЯ

<p>4.25 ВИДЕО</p> <p>Може ли един отбор да поиска смени преди и след почивка, като всичките да се случат в едно прекъсване на играта?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не. Докато две почивки могат да бъдат поискани от един отбор в едно прекъсване на играта, две последователни искания за смяна НЕ са разрешени и второто трябва да се приеме за неправилно искане.</p> <p>Правила 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3а, 15.11.1.3, 25.2.2.6</p>
--	--

<p>4.26 (4.26.1/2016) ВИДЕО</p> <p>Треньор иска трета почивка, разрешена му от 2^{-я} съдия. В този момент секретарят разбира, че това е трета почивка за отбора и уведомява 2^{-я} съдия. Какви са правилните действия на съдийския екип?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Обикновено това е неправилно искане, но тук действително е имало забавяне. Почивката се отказва или отменя незабавно. Играчите се връщат на игрището. Капитанът в игра се информира за забавянето и се прилага санкция за забавяне.</p> <p>Правила 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6</p>
---	--

<p>4.27 (4.26.2/2016)</p> <p>Възможно ли е на отбор да се присъди неправилно искане, ако той вече има получено предупреждение или наказание за ЗАБАВЯНЕ?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, възможно е. Въпреки, че е необичайно, санкция за забавяне може да бъде последвана от неправилно искане – това не е ескалация на забавянето. Правилата за неправилно искане и забавяне са доста точни, относно това какво представляват неправилното искане и забавянето. Така, че ако един отбор вече е наказан за забавяне, някои негови действия са САМО неправилно искане и не са свързани с предхождащото ги забавяне.</p> <p>Правила 15.5, 16.1</p>
---	--

КОНТУЗИИ

<p>4.28 (4.27/2016) ВИДЕО</p> <p>Може ли състезател да играе с кървящ нос?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Съдиите трябва да преценят внимателно нараняванията, при които състезател кърви. Ако моменталната медицинска помощ не помогне за нараняването, състезателят трябва да бъде сменен или заменен докато кървенето спре и кръвта от униформата му бъде премахната. На резервния състезател трябва да му се даде разумно дълъг период от време, в което той да махне анцуга си и да влезе в игра.</p> <p>Приемливо е 1^{-ят} съдия да не дава нито санкция за забавяне, нито да иска отборът да ползва почивка.</p> <p>Правила 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3а, 17.1.1</p>
---	--

<p>4.29 (4.28/2016)</p> <p>Разпределител наранява коляното си, докато играе в защита. Той остава да лежи на земята, докато около него се събират треньорите на отбора, а лекарят го преглежда. След около две минути терапия състезателят обявява, че може да продължи игра. Тогава съдията дава сигнал мачът да продължи с разпределителя в игра. Правилно ли е решението на 1^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Решението на 1^{-я} съдия е правилно. Заради безопасността на състезателя съдията трябва да спре разиграването незабавно, щом има наранен състезател и да позволи на лекаря на отбора и/или бърза помощ да влязат на игрището. Ако контузията се окаже сериозна, състезателят трябва да излезе от игра поне за едно разиграване.</p> <p>Принципно 1^{-ят} съдия трябва да даде на играча и/или на лекаря на отбора разумно дълъг период от време за определяне на сериозността на контузията, но и лимит на това време, преди да се наложи извършването на смяна.</p> <p>Правила 15.7, 17.1.2</p>
--	---

<p>4.30 (4.29.1/2016) ВИДЕО</p> <p>В момента на смяната на двама състезатели в един отбор става инцидент, заради който носът на резервния състезател започва да кърви. Каква е правилната процедура, която следва?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Първо съдията трябва да повика медицински екип и ако е необходимо, да спре играта. Ако състезателят не може да се възстанови, трябва да се направи редовна смяна, въпреки че тя ще бъде втора в едно прекъсване на играта. Ако не е възможно да се извърши редовна смяна, то се прави смяна по изключение.</p> <p>Правило 15.11.1.3</p>
<p>4.31 (4.29.2/2016)</p> <p>Капитанът на отбора се контузва преди началото на мача. Как трябва да се процедира в тази ситуация?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Действията в ситуацията се определят в зависимост от момента на контузията. Основният принцип е описан в Правило 4.1.3, при който протоколът вече е подписан от капитана и треньора, т.е. след жребия, когато отборът няма право да сменя стартовия си състав (с изключение, когато либерото се контузи, няма възможност да играе и треньорът иска да преопредели капитана като ново либеро).</p> <p>Въз основа на това, ако контузията се случи преди жребия и състезателят не може да играе, треньорът трябва да определи нов капитан, чиито номер върху екипа да се подчертае и номерът в протокола да се ограда. Новият капитан ще има всички права и задължения (напр. да представи отбора си на жребия).</p> <p>Ако първоначалният капитан се контузи след жребия, треньорът няма право да определя нов капитан на отбора. В този случай той трябва да определи „основен капитан в игра“, който взима правата и отговорностите на капитана на отбора и подписва протокола след мача.</p> <p>И в двата случая това се записва в протокола.</p> <p>Правила 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.27</p>
<p>4.32 (4.29.3/2016)</p> <p>Разиграването, последвало извършена смяна е прекъснато заради контузия на състезател от отбор „А“. Той не може да продължи срещата. Въпреки че няма завършено разиграване между двете искания за смяна, според правилата ли е да бъде сменен контузеният състезател?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да.</p> <p>Въпреки че не е позволено второ искане за смяна преди да има завършено разиграване, при форс мажорни ситуации като тази, е разрешено контузеният/болният състезател да излезе от игра със смяна.</p> <p>Правило 15.11.1.3</p>
<p>4.33 (ново) ВИДЕО</p> <p>Каква е процедурата, ако контузен състезател не може да бъде заменен официално през зоната за смяна? (напр. пренесен е през игрището)?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>За да стане смяната ясна за всички, резервният състезател трябва да вземе табелката с номера на контузения играч и да влезе в зоната за смяна. 2^{-ят} съдия трябва да вземе табелката и да я върне на отбора.</p> <p>Правила 15.10.1, 17.1.1</p>

ЗАБАВЯНИЯ НА ИГРАТА

<p>4.34 (4.30/2016)</p> <p>Преди началото на третия гейм 1^{-ят} съдия изсвирва, за да разреши на отборите да влязат в игрището. Единият отбор не реагира на сигнала. Заради забавянето на отбора, съдията му присъжда предупреждение за забавяне. Тогава отборът влиза в игрището. Правилно ли е действал 1^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, действал е правилно. Отборите трябва да бъдат приканени да заемат местата си на игрището. Ако не реагират на това, 1^{-ят} съдия трябва да присъди предупреждение за забавяне. Ако отборът не реагира и тогава, следва да бъде наказан за забавяне. Ако и това не подейства, трябва да бъде обявен отказ за игра от страна на отбора, който се обявява за самоотказал се и мачът ще бъде загубен с резултат 0:3 (0:25, 0:25, 0:25).</p> <p>Същата процедура трябва да се следва и ако отбор се връща в игрището бавно след почивка.</p> <p>Правила 6.4.1, 16.1</p>
<p>4.35 (4.31/2016)</p> <p>Трябва ли да се санкционира отбор за забавяне, ако играчите се събират на куп в игрището, за да се наговарят преди началото на следващото разиграване?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Няма изискване към 1^{-ят} съдия да дава повече от разумно дълъг период от време на състезателите да се преместят в позициите си за новото разиграване. Въпреки това той трябва да разреши подходящата доза ентузиазъм и радване, но без това да води до забавяне на играта. 1^{-ят} съдия трябва да подканва отбора да заеме позициите си. Ако съдията забележи, че състезателите използват това си поведение като стратегия за забавяне на мача, той трябва да санкционира отбора за забавяне всеки път, когато това се случи.</p> <p>Правила 16.1.2, 16.1.5</p>
<p>4.36 (4.32/2016)</p> <p>Играч отказва да играе заради мокро петно на пода, предизвикано от негов съотборник, хвърлил се за топка. Каква е правилната реакция на 1^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>1^{-ят} съдия <u>никога не трябва да приема</u> искане за избърсване на мокро петно на пода, защото такова искане води до санкция за забавяне. „Бърсите бърсачи“ трябва да избършат такова мокро петно. Състезателите могат да използват и техни малки кърпи за бърсане на пода. Когато 1^{-ят} съдия прецени, че има нужда от бърсане на пода от бърсачите, той може да им нареди. Контролът на мача е винаги в ръцете на 1^{-я} съдия, ако няма Контролен Комитет.</p> <p>Ако все пак отборът продължи да отказва да играе, съдията може да го накаже със санкция за забавяне или да го обяви за самоотказал се.</p> <p>Правила 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2</p>
<p>4.37 (4.33/2016)</p> <p>По време на интервала между геймовете всички от единия отбор отиват до съблекалнята си и се връщат след 5 мин. 1^{-ят} съдия дава санкция за забавяне и следващият гейм започва. Правилно ли е постъпил съдията?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Първо: на никой член на отбор не е разрешено да напуска игралната площ без позволение от съдиите. Освен това, след две минути и половина 2^{-ят} съдия трябва да отиде до отбора и да напомни на играчите да влязат в игрището веднага, за да не бъдат наказани като самоотказал се отбор. След като се върнат на игрището 1^{-ят} съдия трябва да им даде санкция за забавяне.</p> <p>Правила 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1</p>

ВЪНШНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

4.38 (4.34/2016) Каква е подходящата реакция на 1 ^{-я} съдия, ако зрители прекъснат мача?	Отсъждане 1 ^{-ят} съдия трябва да спре мача, а организаторите и Контролният Комитет да възстановят реда. Прекъсването трябва да се отбележи в протокола. Правила 17.2, 17.3
4.39 (4.36/2016) След спасяване в защита от състезател в свободната зона зад крайната линия, топката се удря в навлезлия в игралното пространство кран на камерата. Съдиите трябва да спрат играта. Как трябва да приеме случилото се 1 ^{-ят} съдия – като топка в „аут“ или като „външно въздействие“?	Отсъждане В игралната площ състезателите имат предимство при играта. Ако топката срещне външен обект или човек, навлязъл в игралната площ, напр. крана на телевизионната камера или журналист, пресегнал се да хване топката, то това трябва да се смята за „външно въздействие“ и разиграването да се преиграе. Правило 17.2

РАЗДЕЛ 5 – ЛИБЕРО

<p>5.1 Може ли либерото да влезе в игра без разрешението на 2^{-я} съдия след проверката на стартовото нареждане в началото на гейма?</p>	<p>Отсъждане Да, може. Състезателят, който започва гейма, трябва да е в игрището по време на проверката на стартовото нареждане. Веднага след като 2^{-ят} съдия провери нареждането, либерото може да замени някой състезател от задна линия. Не е задължително отборът да започва с либеро в игра или да използва либеро изобщо.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1</p>
<p>5.2 Отбор е използвал вече всичките си шест смени в гейма, когато състезател в игра е отстранен, а либерото е на резервната скамейка. Как трябва да продължи мачът?</p>	<p>Отсъждане Отстраненият/дисквалифицираният състезател трябва да бъде сменен с редовна смяна веднага. След като няма възможност за това, отборът трябва да се обяви за непълен и да загуби гейма. (Смяна по изключение не е възможна в този случай).</p> <p style="text-align: right;">Правила 6.4.3, 15.7, 15.8</p>
<p>5.3 Може ли да бъде разрешено на либеро да влезе в игра като редовна смяна на мястото на контузен състезател?</p>	<p>Отсъждане Не. Либерото няма право да участв в никакъв вид смяна – нито редовна, нито по изключение.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.5, 15.7, 17</p>
<p>5.4 Либерото е в игрището на мястото на №5 и е отстранено от гейма. Каква е правилната последователност от действия, за да продължи мачът?</p>	<p>Отсъждане Ако отборът има двама състезатели на поста либеро, треньорът може да замени наказаното либеро с другото либеро или със състезател №5. Ако отборът има само едно либеро, треньорът може да избере:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да вкара №5 в игрището на мястото на наказаното либеро и да играе без либеро до края на гейма; или • Да преопредели ново либеро от играчите, които не са на игрището в момента на преопределянето и новото либеро може да замести веднага и директно на игрището отстраненото либеро (което не може да участва повече в мача). <p style="text-align: right;">Правила 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4</p>
<p>5.5 ВИДЕО Може ли замяна на либеро да се случи по същото време, по което се прави редовна смяна?</p>	<p>Отсъждане Да, защото „замяната“ не е „смяна“ и обратно.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.6 Либеро заменя състезател в зона 1 след сигнала на съдията за сервис, но преди изпълнението на сервиса. Какво е правилното съдийско действие в тази ситуация?</p>	<p>Отсъждане Ако това се случва за пръв път в мача, 1^{-ят} съдия трябва да остави разиграването да продължи, без да го прекъсва. След края му трябва да предупреди капитана на отбора, че това не е правилно. Всяка следваща късна замяна на либерото би била последвана незабавно от санкция за забавяне, прекъсвайки разиграването веднага. <u>Направената</u></p>

	<p>замяна на либерото си остава. Ако замаяната се е случила след удара за сервис, 1^{-ят} съдия трябва да отсъди позиционна грешка.</p> <p style="text-align: right;">Правило 19.3.2.5</p>
<p>5.7 Отбор е извършил нередовна замаяна на либерото, която е установена преди удара по топката за сервис. Как трябва да се постъпи в тази ситуация?</p>	<p>Отсъждане Ако я забележи, 2^{-ят} съдия трябва да върне състезателя обратно с помощта на свирката си. Нередовната замаяна ще се отмени, а отборът ще бъде наказан за забавяне. Ако я забележи след като играта е подновена, последиците са същите, като при нередовна смяна.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.8 (5.9/2016) Гонейки топка, единственото либеро на отбора (заменило №4) разтяга мускул на крака и не може да продължи да играе. Треньорът решава, че иска състезател №4 да бъде преопределен като ново либеро. Възможно ли е това?</p>	<p>Отсъждане Не директно, защото замененият състезател (№4) е от тези, които не могат да бъдат преопределени в този момент при заявката за преопределяне. Ако треньорът иска състезател №4 да бъде новото либеро, №4 трябва да се върне на игрището, заменяйки контузеното либеро и да бъде сменен с редовна смяна. Тогава може да влезе в игра като ново либеро, но чак след едно завършено разиграване, защото втората замаяна би била нередовна в едно прекъсване на играта.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2</p>
<p>5.9 (5.10/2016) Разрешено ли е треньор да бъде едновременно и либеро?</p>	<p>Отсъждане Да. Според правилата либерото не може да бъде капитан на отбора или капитан в игра. Правилата не забраняват на либерото да бъде треньор и да дава инструкции на отбора зад треньорската ограничителна линия.</p> <p style="text-align: right;">Правило 5.2.3.4</p>
<p>5.10 (5.11/2016) Грешка, направена от либерото и заменения от него състезател, довежда до напускането и на двамата на игрището за кратко (това не е записано все още в протокола за контрол на либерото), която те коригират сами незабавно. Брои ли се това за замаяна?</p>	<p>Отсъждане Не, не се брои за замаяна, защото трябва да има едно завършено разиграване между две отделни замени с участието на либеро. Това е очевидна грешка, която обаче не трябва да се наказва.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.3.2.1, 19.3.2.2</p>
<p>5.11 (5.12/2016) Заменен от либерото състезател забравя да се върне в игра, когато либерото се завърта в зона 4. След три точки 1^{-ят} съдия забелязва, че либерото е на игрището в нарушение на правилата. Какво е правилното решение, което съдията трябва да вземе?</p>	<p>Отсъждане Когато има редовно записан в протокола състезател, който е на игрището в нарушение на правилата, това трябва да бъде наказано, като се присъди точка и правото на сервис на противника. Нарездането трябва да бъде коригирано и всички точки, отбелязани от отбора в нарушение от момента на започването на нарушението (ако този момент може да се определи) трябва да бъдат извадени. Точките на противника се запазват.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2</p>

<p>5.12 (5.13/2016)</p> <p>По време на официалната загрявка, когато фишът за нареждане е вече предаден на секретаря, включвайки в него капитана на отбора, единственото либеро на отбора се контузва.</p> <p>Може ли капитанът да стане ново либеро и каква процедура трябва да се следва?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, може. Докато либеро не може да бъде нито капитан на отбора, нито капитан в игра, капитанът от своя страна може да се откаже от своята позиция заедно с всичките си права и задължения, свързани с нея, за да играе като преопределено либеро. Понеже капитанът е включен вече във фиша за нареждане на отбора, процедурата която трябва да се следва е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Редовна смяна на капитана с друг състезател преди да започне мачът; 2. Искане от треньора за определяне на нов капитан; 3. Преопределяне на ново либеро; 4. Искане към съдията за смяна на екипа му с такъв на либеро (или да се покрие неговия с жилетка за преопределяне на либерото, подготвена за такива случаи); 5. Искане към секретаря за: <ul style="list-style-type: none"> • Промяна в запис на протокола и вписване на първоначалния капитан като новото, преопределено либеро (замествайки първоначалното либеро); • Записване на новия капитан на отбора. <p>Подробности за всички тези промени в протокола и преопределянето на либеро трябва да бъдат записани в полето „REMARKS” в протокола.</p> <p>Правила 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5</p>
<p>5.13 (5.14/2016)</p> <p>Либерото е било заменено и веднага след това изпратено отново в игрището (без разиграване между двете замени)</p> <p>Разрешено ли е това?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не. Това е типичен случай на нередовна замяна на либерото. В момента, когато се извършва втората замяна, съдията трябва да я откаже, а 1^{-ят} съдия да даде санкция за забавяне. Когато има асистент-секретар, негово задължение е да следи замените, включващи либеро. В този случай той трябва да натисне бъзера, сигнализирайки за извършената грешка.</p> <p>Правила 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.14 (5.15/2016)</p> <p>Либерото е заменено от състезателя, на чието място е бил. След изпълнението на сервиса резервна топка влиза на игрището и разиграването е спряно. Преди сигнала за начало на преиграването либерото се опитва да влезе вместо състезателя в зона б. 2^{-ят} съдия го спира. Правилно ли е действието на 2^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Това е типичен случай на нередовно заместване на либерото, понеже не е имало <u>завършено</u> разиграване между двете замествания. В момента на второто заместване 2^{-ят} съдия трябва да го откаже, а 1^{-ят} съдия да санкционира отбора за забавяне.</p> <p>Правило 19.3.2.1</p>
<p>5.15</p> <p>Либерото на отбор се контузва и 2^{-ят} съдия допуска лекаря, в присъствието на треньора, да влезе на игрището, за да определи сериозността на контузията. Те решават да изкарат либерото от игра и на негово място да влезе заменения от него състезател. След като е изведен от игрището, либерото заявява, че се е възстановил и настоява да се върне в игра. Съдиите му</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Не, не е било правилно. Въпреки че става въпрос за контузия, либерото е могло да бъде заменено с редовна замяна. Също така той има право да продължи участието си в мача до момента, в който е обявен за неспособен да продължи. (Правило 19.4.2). С оглед на това, в ситуацията е имало грешка, защото две последователни замени на либерото са се случили</p>

разрешават да се върне в игра и мачът продължава. Правилно ли е това решение?	без завършено разиграване между тях. Това е случай на нередовна замяна на либеро. Правила 19.3.2.1, 19.3.2.8
5.16 (5.17/2016) Либеро на отбор „А“ контузва ръката си по време на мача и ново либеро е преопределено. Контузено либеро сяда на резервната скамейка до края на срещата. Трябва ли да бъде позволено това?	Отсъждане Да. Състезателят може да се движи и не представлява никаква пречка или опасност за себе си или съотборниците си. Последното е ключово за решението. На състезателя трябва да бъде позволено да остане на пейката. В случай, че играчът е трябвало да получи медицинска помощ, лекарят на отбора трябва да бъде посъветван да се преместят със състезателя зад пейката или на сигурно място извън Контролираната Игрална площ. Диаграма 1а и Определенията, Правило 19.3.2.8
5.17 (5.18/2016) В кой случай две замени с участието на либеро в един отбор може да се случат в едно и също прекъсване на играта?	Отсъждане Има само два случая, в които две замени с участието на либеро може да се случат в едно и също прекъсване: <ol style="list-style-type: none"> 1. Когато бъде дадено наказание; 2. Когато, веднага след влизането на либеро на игрището, разиграването не се завършва заради контузия на това либеро. Правила 6.1.3, 19.3.2.1
5.18 Действащото либеро се оплаква, че се чувства зле. Разрешено ли е да се преопредели ново либеро?	Отсъждане В случай на контузия или заболяване на действащото либеро, когато отбор има двама играча на поста либеро, то може да бъде заместено от второто либеро. В случай че отбор има само едно либеро или второто либеро на отбора стане неспособно да играе, то може да бъде преопределено ново либеро. Правило 19.3.2.2
5.19 (5.20/2016) Секретарят е записал либерото на отбор с №15 в протокола, вместо с №5, както е в действителност. Треньорът и капитанът са подписали протокола. Какво трябва да се случи, ако това се открие?	Отсъждане Това е административна грешка, от която не трябва да има никакви последствия за отбора. Секретарят ще коригира грешката в полето „Забележки“ Правило 19.1.2
5.20 (5.21/2016) В първия гейм на мача, либерото на отбор „А“ играе с тениска със същия цвят и дизайн като на останалите от отбора. Преди началото на втория гейм треньорът на отбор „Б“ възразява срещу това. Какво е правилното решение в ситуацията?	Отсъждане Понеже съборканата тениска не е имала влияние върху играта, резултатът от първия гейм ще се запази без да има санкции за отбор „А“. Въпреки това, либерото трябва да смени тениската си. Правило 19.2

<p>5.21 (5.22/2016) Двама състезатели се опитват да блокират противникова атака, скачайки до мрежата. Между тях скача либерото, на което в никой момент никоя част от тялото не се намира над нивото на мрежата. Въпреки това 2^{-ят} съдия му отсъжда опит за блокада. Правилно ли е това негово решение?</p>	<p>Отсъждане Решението не е правилно. Понеже в никой момент никоя част от тялото на либерото не се е намирала над нивото на мрежата, неговия отскок не може да се приеме за опит за блокада.</p> <p style="text-align: right;">Правила 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3</p>
<p>5.22 (5.23/2016) Либерото излиза от игрището. На сервиращия състезател му е отсъдена грешка „Забавяне при сервис“ (8 секунди). Може ли либерото да замени играч сега?</p>	<p>Отсъждане Тази грешка при сервирането се смята за завършено разиграване. Следователно либерото може да влезе в игрището, заменяйки състезател от задна линия.</p> <p style="text-align: right;">Правила 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2</p>
<p>5.23 Треньор обявява единственото либеро на отбора си за неспособно да играе и иска преопределяне на ново либеро. Кой може да бъде преопределен като ново либеро и кога?</p>	<p>Отсъждане С изключение на редовно заменения от либерото състезател, всеки състезател на резервната скамейка, в момента на заявката за преопределяне, може да бъде новото либеро. Оригинаалното либеро не може да се върне в игра до края на мача. Ако треньорът иска редовно заменения от либерото играч да бъде новото либеро, тогава този състезател трябва първо да бъде заменен с редовна смяна. Ако действащото либеро бъде обявено за неспособно да играе, то може да бъде заменено от редовно заменения от него състезател, а новото либеро има право да влезе след едно завършено разиграване, защото втора замяна в едно прекъсване би била нередовна.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4</p>
<p>5.24 (ново) ВИДЕО Отбор има двама състезателя на поста либеро - №11 и №16. Те са облечени с тениски със същия цвят и дизайн като на останалите си съотборници. Отборът иска смяна и №16 влиза в зоната за смяна. Секретарят веднага сигнализира, че това искане е нередовно. Как трябва да продължи играта?</p>	<p>Отсъждане Либерото няма право да участва нито в редовна, нито в смяна по изключение. Следователно смяната трябва да се приеме за нередовна. Понеже това е установено преди да бъде подновена играта, смяната трябва да бъде отказана, а отборът да бъде санкциониран за забавяне. Либерото трябва да смени тениската си. Съдиите трябва да контролират внимателно отборите и екипировката им сравнявайки състезателите и номерата на екипите им преди мача. Това трябва да стане достатъчно рано преди срещата, за да се избегнат подобни ситуации.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2</p>
<p>5.25 (ново) Отбор има двама състезатели на поста либеро. След края на втория гейм треньорът обявява <u>и двамата</u> за неспособни да играят и преопределя едно ново либеро на тяхно място. Позволено ли е това?</p>	<p>Отсъждане Да, позволено е. Не е забранено да бъдат обявени и двамата състезатели на поста либеро за неспособни да продължат по едно и също време. Никой от тях обаче не може да се върне в игра до края на мача след преопределянето, но те имат право да седят на резервната скамейка на отбора или в зоната за загряване.</p> <p style="text-align: right;">Правила 19.4.2.1, 19.4.2.2</p>

<p>6.1 1^{-ят} съдия предупреждава състезател за маловажна проява на лошо поведение, пристъпвайки директно към ВТОРИ ЕТАП от процедурата за наказание на маловажна проява на лошо поведение, като му показва директно жълт картон, който трябва да бъде записан в протокола. Правилно ли е действието на съдията?</p>	<p>Отсъждане Действието на съдията е правилно. Подобна проява на маловажно лошо поведение трябва да бъде контролирано от 1^{-я} съдия. Жълтият картон трябва да бъде записан. 1^{-ят} съдия може да предупреди отбора устно чрез капитана в игра (първи етап), ако маловажната проява на лошо поведение е от общ характер. Въпреки това, в зависимост от сериозността на проявата, той може да започне и от втория етап, показвайки жълт картон директно на провинилия се състезател или чрез капитана в игра. Съдията има право да пристъпи директно към санкции, ако лошата проявата е по-сериозна. Правила 21.1, 21.2</p>
<p>6.2 2^{-ят} съдия вижда опит за заблуда на съдиите (блокировач дърпа мрежата нарочно) и отсъжда разиграването да бъде спечелено от атакуващия отбор. След това 1^{-ят} съдия дава предупреждение на състезателя, използвайки жълт картон. Това ли е правилното наказание?</p>	<p>Отсъждане Решението на 1^{-вия} съдия не е правилно. Разиграването трябва да бъде спечелено от атакуващия отбор заради докосването на мрежата от противниковия отбор, което е повлияло на играта. Също така блокировачът е трябвало да получи червен картон за грубо поведение, заради опита да заблуди съдиите. Правила 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.3 Треньорът на отбор „А“ става от мястото си след края на разиграване и започва да ръкомаха по начин, изразяващ силно недоволство от решението на съдията. Позволено ли е подобно поведение?</p>	<p>Отсъждане На треньорът е разрешено да изразява определени емоции. Ако тези емоции бъдат окачествени като маловажна проява на лошо поведение, достигнало втори етап, треньорът трябва да бъде предупреден от съдията с жълт картон. При повторна проява треньорът трябва да бъде наказан с червен картон за грубо поведение. Ако нарушението се е случило по време на разиграване, наказанието трябва да бъде приложено след края му, в добавка към резултата от него. Правила 5.2, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.4 Между геймовете 1^{-я} съдия присъжда наказание за грубо поведение на състезател от отбор „А. Отбор „А“ сервира пръв в следващия гейм. Какво следва?</p>	<p>Отсъждане Санкциите, присъдени между геймовете, имат действие през следващия гейм. Преди първия сигнал за сервис в следващия гейм съдията трябва да покаже наказанието на отбор „А“. Отбор „Б“ получава точка, завърта се и сервира. Правило 21.5 Обобщение на нарушенията, които могат да възникнат между геймовете и санкциите, които трябва да бъдат записани в протокола:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предупреждение към член на един от двата отбора – жълт картон; • Наказание за член на сервиращия отбор –

	<p>посрещаният отбор печели точка, завърта се и сервира;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наказание за член на посрещания отбор – присъжда се точка на сервиращия отбор; • Наказание към членове на двата отбора (без значение в какъв ред) – и двата отбора печелят точка (1-1) и се завъртат веднъж. <p>Резултатът се отчита, когато и двата отбора бъдат наказани. Така при двойно наказание при резултат 24-25, геймът няма да приключи при 24-26, а ще продължи при 25-26.</p>
<p>6.5</p> <p>Разпределител дърпа долния край на мрежата след края на разиграването. Грешка ли е това?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Според Правило 21.3 1^{-ят} съдия има право да накаже играч според сериозността на провинението му. Дърпането на мрежата може да е нормална емоционална реакция на разочарование, която да бъде контролирана в рамките на „Изкуството на съдийството“. В някои случаи нарочното дърпане на мрежата може да се приеме за грубо поведение. След като в този случай не е на лице опит за заблуда на съдиите по време на игра, не трябва да има наказание за грубо поведение.</p> <p>Правила 21.2, 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.6</p> <p>Състезател отива към 1^{-я} съдия, викайки и жестикулирайки бурно към него. Действията му продължават и след предупреждение да спре. Как трябва да се приемат тези действия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Това негово действие трябва да бъде разглеждано като обидно поведение и да бъде санкционирано с жълт и червен картон заедно.</p> <p>Правила 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.7</p> <p>Играч е отстранен директно от игрището без предварително предупреждение. Как следва да се отнесат съдиите към последваща маловажна проява на лошо поведение от някой друг от играчите от същия отбор.</p>	<p>Отсъждане</p> <p>1^{-ят} съдия трябва да се опитва да предпази отборите от достигането им на нивото на санкции.</p> <p>Въпреки това, ако е на лице явен случай на обидно поведение, както в случая, съдията трябва да отстрани състезателя, дори той да няма предварителни наказания.</p> <p>След отстраняването 1^{-ят} съдия може да предупреди с жълт картон друг член на отбора. След като веднъж е показан жълт картон на някой от отбора, до края на мача не може да има друг жълт картон за никой от същия отбор.</p> <p>Правило 21</p>
<p>6.8</p> <p>След края на мач, единият от капитаните показва силно неспортсменско поведение към 1^{-я} съдия. Какви са правилните действия на съдията?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>По някакъв начин състезателят трябва да бъде наказан.</p> <p>Понеже за състезания, организирани от FIVB, мачът не се смята за приключил с последния съдийски сигнал, поведението на състезателя трябва да бъде докладвано на Журито и подробности за него да бъдат описани в графата ЗАБЕЛЕЖКИ на протокола. Контролният комитет на FIVB има на разположение различни начини за санкции, включително и отстраняването му от състезанието.</p>

<p>6.9</p> <p>Състезателят, заменен от либеро, седи на пейката. 1^{-ят} съдия го наказва с червен картон. Играчът не спира с лошото си поведение и аплодира съдията, който го наказва с отстраняване. Отстраненият състезател не спира и тогава, което води до дисквалификацията му. Каква е правилната процедура в случая?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Отстранен или дисквалифициран състезател трябва да бъде сменен с редовна смяна веднага. Последователността на действията е следната:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Либерото трябва да излезе от игрището, И • Резервният състезател трябва да влезе в зоната за смяна с правилната табелка, която да даде на 2-я съдия; през това време секретарят записва редовната смяна. <p>Либерото може да се върне в игрището след едно завършено разиграване.</p> <p style="text-align: right;">Правила 6.4.3, 15.8</p>
--	---

РАЗДЕЛ 7 – СЪДИИ И ТЕХНИТЕ ОТГОВОРНОСТИ

<p>7.1 2-ят съдия казва на треньора да не разговаря или разсейва секретаря. Правилно ли е това действие на съдията?</p>	<p>Отсъждане В духа на „Изкуството на съдийството“, ако такава ситуация може да се разреши от 2-я съдия без излишни формалности, той може да действа по този начин. Правило 23.3.2.2</p>
<p>7.2 Може ли резервен състезател да е седнал на пода в зоната за загряване вместо да стои прав или да се разтяга?</p>	<p>Отсъждане Не е необходимо състезателите да стоят прави в зоната за загряване. От друга страна, състезателите не могат да седят на пейки, столове, парпети или да се подпират на стената в зоната за загряване. Правила 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5</p>
<p>7.3 Може ли треньор да попита секретаря за информация относно това колко почивки са били използвани от <u>противниковия</u> отбор?</p>	<p>Отсъждане Секретарят не трябва да отговаря на треньора. Принципно треньорите нямат право да искат от секретарите каквато и да било информация. Все пак, ако се използва електронно табло, на което броят на използваните прекъсвания не е посочен, треньорите имат право да поискат от секретаря тази информация, но само за собствения си отбор и само тогава, когато нито ще разсеят секретаря, нито ще забавят играта. Правило 25.2.2</p>
<p>7.4 Може ли капитан да запише възражение в протокола, ако не е уведомил съдията за това свое намерение по време на мача?</p>	<p>Отсъждане Ако по време на настъпил инцидент капитанът не е споменал за възражение, той не може да записва такова възражение в протокола в края на мача. Правила 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4</p>
<p>7.5 Може ли съдийско решение да бъде преразгледано дори след края на гейма?</p>	<p>Отсъждане Да. До началото на следващия гейм съдиите могат да коригират решенията си, пряко свързани с прилагането на правилата ако разберат, че са сбъркали. Резултатът трябва да бъде коригиран спрямо промените.</p>
<p>7.6 След отхвърлено искане за трета почивка, треньорът размисля и изпраща състезател за смяна. Позволено ли е това?</p>	<p>Отсъждане Ако не е имало сигнал за сервис, искането за смяна е трябвало да бъде уважено като редовно. Само искането за почивка е неправилно и трябва да бъде записано в протокола. Правила 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7</p>

<p>7.7 (7.8/2016) По време на почивка треньор прави разбор на целия си отбор чак в края на свободната зона, близо до зоната за заграване. Разрешено ли е това?</p>	<p>Отсъждане Членовете на всеки отбор трябва да „бъдат в свободната зона близо до тяхната пейка“ по време на почивка и 2^{-ят} съдия трябва да им каже да постъпят така.</p> <p style="text-align: right;">Правило 15.4.4</p>
<p>7.8 (7.9/2016) Помощник-треньорът отива до страничната линия, за да помогне на състезателите си да открият мокро петно. 1^{-ят} съдия вика капитана и го инструктира да каже на помощник-треньора да стои на пейката. Правилно ли е постъпил 1^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане Решението на 1^{-я} съдия е правилно. Помощник-треньорът може да стои на пейката, без да се намесва в мача. Само треньорът може да ходи близо до страничната линия, зад треньорската ограничителна линия.</p> <p style="text-align: right;">Правила 5.2.3.4, 5.3.1</p>
<p>7.9 (7.10/2016) След края на разиграване треньорът пита 2^{-я} съдия дали състезателят от неговия отбор, който ще изпълни сервис, е правилният. 2^{-ят} съдия проверява реда на въртене при секретаря и отговаря, че правилният състезател се готви да изпълни сервис. 1^{-ят} съдия оставя мача да продължи. Правилни ли са действията на съдиите?</p>	<p>Отсъждане Действията на съдиите не са правилни. Единственият член на отбора, който има право да разговаря със съдиите, е капитанът в игра. По тази причина на треньорът не е разрешено да иска информация от 2^{-я} съдия. 1^{-ят} съдия е трябвало да извика капитана и да го инструктира да напомни на треньора, че той няма право да иска информация от съдиите.</p> <p style="text-align: right;">Правило 5.1.2</p>
<p>7.10 (7.11/2016) След края на почивка и двата отбора се връщат в игрището, с изключение на един състезател, който все още пие вода близо до пейката. Секретарят вече е направил жеста с „две ръце“ за готовност за подновяване на играта. Има ли право 2^{-ят} съдия да направи жеста с „две ръце“ към 1^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане Не. Преди началото на гейм или при подновяване на играта след почивка, техническа почивка или смяна, задължение на 2^{-я} съдия е да провери дали секретарят е приключил административните задачи и дали отборите са на игрището готови за игра. В случай, когато който и да е от играчите не е в игрището, след като е бил подканен от съдиите, 2^{-ят} съдия няма право да показва жеста с „две ръце“. След разумно дълъг период от време, 1^{-ят} съдия трябва да окачестви това като забавяне и да приложи съответните санкции.</p> <p style="text-align: right;">Refereeing Guidelines and Instructions 24.7</p>

РАЗДЕЛ 8 – СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ

<p>8.1 Отбор „Б“ целенасочено забавя темпото на играта. Как трябва да реагират съдиите?</p>	<p>ПРИНЦИП Съдиите трябва да поддържат постоянно темпо на игра в рамките на нормалното протичане на мача. Съдиите не бива да разрешават външна намеса, която да наруши темпото или да попречи на доброто представяне на отборите. Това е друга част от „Изкуството на съдийството“.</p>
<p>8.2 Кърпа за бърсане пада от един от състезателите на отбор „Б“ в игрището на отбор „А“. Какво трябва да направят съдиите?</p>	<p>Отсъждане Ако, според преценката на 1-я съдия, ситуацията е опасна, той трябва да спре разиграването веднага и то да се преиграе. Ако разиграването вече е завършило и падналата кърпа няма значение за резултата от него, няма нужда то да се преиграва.</p> <p style="text-align: right;">Правило 17.2</p>
<p>8.3 Мачът е подновен на друго игрище заради авария в осветлението. Какво е правилното действие относно пускането в игра на дисквалифициран състезател в третия гейм, когато геймът започва наново?</p>	<p>Отсъждане Прекъснатият гейм трябва да се анулира и преиграе със същите играчи и същото стартово нареждане с изключение на отстранените или дисквалифицирани състезатели, които нямат право да участват. Друг състезател от отбора, който не е бил включен в стартовото нареждане за този гейм, трябва да го замести. Също така всички други наказания, които са били записани в протокола до момента на аварията на осветлението, трябва да бъдат прехвърлени за новия гейм.</p> <p style="text-align: right;">Правила 17.3.2.2</p>
<p>8.4 ВИДЕО Преминавайки покрай сълба на мрежата за да върне към игрището си топка, преминаваща извън антената, състезател се хваща за съдийския стол за да завие рязко и така да достигне топката. Подпомогнат ли е този удар?</p>	<p>Отсъждане Не. За това дали действието е по правилата, <u>моментът на игра с топката</u> е определящ. След като състезателят не е бил в контакт със съдийския стол в момента на играта му с топката, ударът му не може да се приема за подпомогнат. Атрактивна и според правилата акция.</p> <p style="text-align: right;">Правило 9.1.3</p>
<p>8.5 След извършена смяна 1-ят съдия осъзнава, че точката трябва да бъде присъдена на другия отбор. Тогава треньорът иска да си върне смяната. Възможно ли е това?</p>	<p>Отсъждане След като 1-ят съдия си сменя решението, в духа на играта, искането на треньора трябва да бъде прието. Смяната ще бъде отменена без други последствия.</p>

Случаите показани до тук са специално направени да бъдат къси и лесни за четене и разбиране, т.е. подходящи за по-голяма аудитория.

Следващите случаи съдържат подробни варианти на някои от същите случаи, по-изчерпателно анализирани като събития, които са се случили наистина.

9.1 ВИДЕО

Състезател посреща топката така, че тя би преминала в противниковото игрище, ако никой негов съотборник не играе с нея. Разпределителят на същия отбор е в позиция да играе с топката. Блокировач на противниковия отбор се пресяга отвъд вертикалната равнина на мрежата и блокира топката преди разпределителят да играе с нея. 1^{-ят} съдия отсъжда грешка на блокадата.

Правилно ли е отсъждането на 1^{-я} съдия?

Отсъждане

Решението на 1^{-я} съдия е правилно, а блокадата е неправилна. Блокировачи не могат да играят с топката отвъд мрежата, ако не е изпълнен атакуващ удар, освен ако, според преценката на 1^{-я} съдия, липсва възможност и желание на атакуващия отбор да играе с топката.

Правило 4.3

9.2 (9.3/2016)

Състезател от отбор „А“ изпраща топката над мрежата към противниковото пространство, където състезател от задна линия, намиращ се в нападателната зона отскача и се протяга над нивото на мрежата в опит за блокада. Нападателят от отбор „А“ играе с топката с блокиращо действие с две ръце отвъд вертикалната равнината на мрежата. И двамата състезатели докосват топката едновременно.

Съдията отсъжда двойна грешка.

Правилно ли е решението му?

Отсъждане

Решението на съдията е правилно. Въпреки и с блокиращо действие, нападателят на отбор „А“ завършва атакуващ удар, а не блокада. Блокирането е действие за посрещане на топка, идваща от противниковото поле, а не от свой съотборник.

След като първоначалният контакт на нападателя с топката е в противниковото пространство, атаката е неправилна.

Състезателят от задна линия от отбор „Б“ извършва блокада, контактувайки с топката над нивото на мрежата, като извършва по този начин грешка.

След като двамата играчи извършват грешка по едно и също време, разиграването приключва с двойна грешка.

Заради сложността на ситуациите над мрежата, 1^{-ят} съдия трябва да наблюдава и действа много внимателно. Ако един от двамата състезатели (нападателят на отбор „А“ или блокировачът на отбор „Б“) докосне топката първи, само той трябва да бъде наказан за грешката си.

Правила 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2

9.3 (9.9/2016)

Отбор „А“ иска смяна. Състезателят влиза в зоната за смяна готов за игра и с табелка за смяна, когато 1^{-ят} съдия е готов да даде сигнал за сервис, който състезател от отбор „Б“ да изпълни. Нито секретарят, нито 1^{-ят} съдия осъзнават, че състезателят е вече до страничната линия на игрището. 2^{-ят} съдия, размахвайки ръка, връща играча към резервната скамейка. 1^{-ят} съдия изсвирва за сервис и разиграването започва.

Правилно ли са постъпено в ситуацията?

Отсъждане

Ситуацията е сложна. Въпреки че състезателят е влязъл в зоната за смяна в последния момент, искането за смяна е все пак навреме, преди изсвирването за следващия сервис. Въз основа на това, отборът не е направил грешка и не трябва да бъде наказван.

1^{-ят} съдия е задължен да провери преди сигнала за сервис дали някой отбор не желае някакво прекъсване на играта.

Той не е внимавал достатъчно и е пропуснал това си задължение. Секретарят също не е внимавал достатъчно, изпускайки влизането на резервния

	<p>състезател в зоната за смяна и пропускайки да натисне бълбъра, с което да приеме искането за смяна, което е било по правилата.</p> <p>2-ят съдия има право да изсвири за смяна, ако няма бълбър или секретарят не внимава.</p> <p>С по-добро взаимодействие от страна на 1-я съдия или по-категорично поведение на 2-я съдия, подобна ситуация може да бъде избегната.</p>
<p>9.4 (9.11/2016)</p> <p>Трениорът на отбор „А“ се опитва да поиска смяна със закъснение. Резервният състезател влиза късно в зоната за смяна. Секретарят натиска бълбъра и играта спира, въпреки че 1-ят съдия вече е изсвирил за сервис. 1-ят съдия спира разиграването, отказва смяната и дава предупреждение за забавяне.</p> <p>Тогава отбор „Б“ иска почивка, последвана от смяна. След това отбор „А“ иска смяна, която този път е разрешена.</p> <p>Правилно отсъждане на 1-я съдия ли е това?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Това е неправилно отсъждане от 1-я съдия. Първото му решение за отхвърляне на смяната заради забавянето и присъждането на предупреждение за забавяне е правилно.</p> <p>След това обаче с второто искане за смяна от отбор „А“ е на лице неправилно искане. Това искане също трябва да бъде отхвърлено и неправилно искане да бъде записано в протокола.</p> <p>Правила 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6</p>
<p>9.5 (9.15/2016)</p> <p>Когато централен блокировач от отбор „Б“ се завърта и отива на сервис, трениорът му го сменя със специалист по сервиси. След като губи правото на сервис, специалистът е заменен от либерото на отбора.</p> <p>Когато либерото се завърта до предната зона, централният блокировач го заменя. След две разигравания отбор „А“ осъзнава, че замяната не е по правилата, понеже централният блокировач не е направил пълна смяна със специалиста по сервиси. Отбор „А“ протестира срещу създамата се ситуация. 1-ят съдия разрешава на отбор „Б“ да смени централния блокировач със специалист по сервиси. Каква е правилната процедура на отсъждане?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Отсъжданията, приложени от 1-я съдия са неправилни. Това е типичен случай на нередовна замяна на либеро.</p> <p>Отбор „Б“ е трябвало да бъде наказан с точка и сервис за противника за нередовната замяна на либерото, а загубата на точки трябва да бъде потвърдена с доказателства, като Формата за контрол на либерото (R-6). Ако точките, спечелени по време на нередовната ситуация могат да бъдат определени, те трябва да бъдат извадени от точките на отбор „Б“. Ако не могат, никакви точки няма да бъдат изваждани.</p> <p>За да вкара централния блокировач отново в игра на мястото на специалиста по сервиси, отбор „Б“ трябва да използва редовна смяна.</p> <p>Правила 19.3.2.1, 23.2.3</p>
<p>9.6 (9.20/2016) ВИДЕО</p> <p>Либерото отиграва топката с пас с пръсти над глава в нападателната зона. Посоката на топката я отвежда точно над мрежата, където е ударена от нападател от неговия отбор и почти по същото време от блокировач на противника.</p> <p>Какво трябва да имат предвид съдиите при тяхното решение?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Либерото може да подава топката с пас с пръсти над глава в нападателната зона, както и да насочва топката към противниковото поле със същото действие. Грешка е ако нападател завърши атакуващ удар на топка, идваща от подаване на либеро с пръсти над глава, ако то е направено от нападателната зона и в момента на атаката топката се намира изцяло над нивото на мрежата. Атакуващият удар е завършен, когато топката премине изцяло равнината на мрежата или когато докосне блокадата.</p> <p>В тази ситуация има три възможности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нападателят удря топката първи: нападателят завършва атака с гореизброените условия. Противниковият отбор печели сервиса. • Нападателят и блокировачът докосват топката едновременно: след като контактът с топката е

	<p>над нивото на мрежата, т.е. където и двамата състезатели имат право да играят с топката, действието на блокировача, едновременно с атакуващия удар е разрешено. От друга страна, нападателят завършва атаката си, когато блокировачът докосва топката, което означава, че извършва грешно нападение. Отборът на блокировача сервира в следващото разиграване.</p> <ul style="list-style-type: none"> Блокировачът докосва топката първи: след като блокировачът блокира редовна атака от либерото следва, че няма грешка. Отиграването на нападателят трябва да бъде смятано за блокада. Разиграването продължава. <p style="text-align: right;">Правила 19.3.1.4</p>
--	--

<p>9.7 (9.21/2016)</p> <p>Треньорът на отбор „Б“ иска почивка. 2^{-ят} съдия му я разрешава.</p> <p>1^{-ят} съдия не чува сигнала от 2^{-я} и дава сигнал за сервис на отбор „А“.</p> <p>2^{-ят} съдия изсвирва отново, за да разреши исканата почивка. Настъпва объркване и 1^{-ят} съдия дава предупреждение за забавяне на отбор „Б“.</p> <p>По-късно в същия гейм, сервиращ от отбор „Б“ е наказан за забавяне на играта. Втората санкция за забавяне за отбора в един мач довежда до наказание за забавяне и точка за отбор „А“. Това е 24^{-та} точка за отбор „А“, водеща до точка за мача, която впоследствие е спечелена.</p> <p>Отбор „Б“ протестира яростно за санкциите за забавяне.</p> <p>Оправдан ли е протестът на отбор „Б“?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Отбор „Б“ има сериозна причина да протестира. В ситуация, в която съдиите имат очевидно неразбирателство, отборът не бива да бъде наказван. По този начин предупреждението за забавяне не е оправдано. 2^{-ят} съдия е трябвало да изясни ситуацията веднага с 1^{-ят} съдия. Така те биха избегнали последвалото неоснователно наказание и протеста на отбор „Б“.</p> <p style="text-align: right;">Правило 5.1.2.1</p>
--	--

<p>9.8 (9.22/2016)</p> <p>По време на втория гейм на електронното табло, което публиката вижда, има грешка.</p> <p>Незабавно емоционалният треньор на отбор „А“ оспорва това пред секретаря, съдиите и контролния комитет. Той е подкрепен от водача на делегацията си, който се появява до масата на контролния комитет, слизайки от трибуните.</p> <p>1^{-ят} съдия извиква капитана на отбор „А“ и му обяснява, че наказва треньора с червен картон за грубо поведение. Въпреки че капитанът трябва да предаде тази информация на треньора си, той не го прави. Освен това, в създалото се объркване 2^{-ят} съдия пропуска наказването на треньора и то не е записано в протокола.</p> <p>Резултатът е поправен и играта продължава без никакво споменаване за инцидент в протокола.</p> <p>Как е трябвало да се действа при тази ситуация?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Първоначалната грешка е тази на секретаря. Втората грешка е на оператора на таблото. Третата грешка е на помощник-секретаря, който не се е уверил за синхрона в ситуацията.</p> <p>1^{-ят} съдия с помощта на 2^{-я} е трябвало да бъде сигурен, че наказанието е записано в протокола.</p> <p>Капитанът е трябвало да предаде на треньора за наказанието, а когато не го е направил е трябвало да бъде санкциониран.</p> <p>Контролният комитет е сгрешил, допускайки водача на делегацията до масата си. Президентът на журито е трябвало да прекъсне мача и след обсъждане с 2^{-я} съдия и секретаря да вземе решение относно продължението на мача.</p> <p style="text-align: right;">Правила 21, 25.2.2.1, 25.2.2.6, 25.2.2.7, 26.2.2.5</p>
--	---

<p>9.9 (9.26/2016)</p> <p>Състезател №1 е готов да изпълни сервис. Капитанът на неговия отбор иска потвърждение, че той е правилният състезател на сервис. Секретарят дава информация, че състезател №6 трябва да изпълни сервиса. Капитанът изразява съмнения и настоява, че №1 е правилният сервиращ. Все още недоволен, той се приближава към 1^{-я} съдия, който в този момент дава сигнал за сервис. Настъпва объркване и отборът е наказан за неизпълнение на сервиса в рамките на 8 секунди.</p> <p>От протокола става ясно, че треньорът е дал неверен фиш за нареждане, с №6 в две зони, вместо както е трябвало да бъдат №6 и №1. №1 е трябвало да сервира, както капитанът е предполагал. Какво е правилното отсъждане на 1^{-я} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Здравият разум трябва да надделее в разрешаването на този случай. Първоначалната грешка е тази на треньора, когато той дава сгрешен фиш за нареждане. Тя е подпомогната и от невниманието на 2^{-я} съдия и секретаря. За това отборът не трябва да бъде наказан за неправилния сервиращ и състезател №1 трябва да бъде оставен да изпълни сервис.</p> <p>От друга страна първоначалната грешка на треньора води до забавяне на играта и за това трябва да бъде наложена санкция за забавяне.</p> <p>Допълнително, веднага след установяването и изясняването на ситуацията, 2^{-ят} съдия трябва да изиска нов фиш за нареждане от треньора и протоколът трябва да бъде коригиран.</p>
<p>9.10 (9.27/2016) ВИДЕО</p> <p>Състезател от отбор „Б“ атакува топката, след като 1^{-ят} съдия е дал сигнал за край на разиграването. Заради силата на атаката топката удря по главата състезател от отбор „А“, радващ се на спечелената от отбора му точка. Това предизвиква реакция на целия отбор, който преминава под мрежата, нахвърляйки се на състезател №9 от отбор „Б“ за лошото му поведение. Настъпва голямо объркване, което се разпростира сред всички участващи в играта, включително и съдийския състав, който се опитва да контролира създалата се ситуация. Когато ситуацията се успокоява, 1^{-ят} съдия извиква състезател №19 от отбор „А“ и го дисквалифицира за удар по противник. (1^{-ят} съдия вижда това по време на бурната ситуация). След това 1^{-ят} съдия извиква състезател №9 от отбор „Б“ и го наказва с червен картон заради удара му по топката след съдийския сигнал. Това са единствените санкции. Как би трябвало да се справи съдията с подобна ситуация, когато целият отбор е замесен в един вид „опит за агресия“?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>1^{-ят} съдия прилага правилно правилата за санкциониране и последователността от действия, когато двама противника са се държали неспортсменски.</p> <p>Очевидно е, че състезателят извършил физическо нападение по противник е трябвало да бъде дисквалифициран незабавно. Освен това, поведението на нападателя, ударил топката към противника след съдийския сигнал, трябва да бъде смятано за грубо поведение.</p> <p>В подобни ситуации по-тежката санкция трябва да бъде приложена преди другата. Ако двете санкции са еднакви, сервиращият отбор следва да бъде наказан първо.</p> <p style="text-align: right;">Правила 21.2.1, 21.2.3</p>

РАЗДЕЛ 10 – СЛУЧАИ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТАБЛЕТИ

<p>10.1</p> <p>Трима резервни играчи влизат в зоната за смяна. След като искането е прието от секретаря и се чува сигнала на бѐзера, треньорът решава да направи само две от смените.</p> <p>Каква е процедурата, която 2^{-ят} съдия трябва да изпълни?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Ситуацията е според правилата, стига да не предизвиква забавяне на играта. Така 2^{-ят} съдия просто извършва двете смени. Важно е секретарят да внимава кои комбинации от двойки състезатели в действителност се сменят и не трябва да натиска „accept all“ веднага.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.2, 15.10.3а, 15.10.4, 16.1</p>
<p>10.2</p> <p>Информация за две смени е изпратена от треньора. Един състезател влиза в зоната за смяна, докато вторият тъкмо напуска зоната за загряване на отбора и се насочва към зоната за смяна.</p> <p>Колко смени трябва да бъдат разрешени според настоящите правила?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Моментът на искането за смяна е този на влизането на резервните състезатели в зоната за смяна. В този случай 2^{-ят} съдия трябва да разреши само една смяна – тази на състезателя, който в действителност е влязъл в зоната за смяна.</p> <p>Второто действие трябва да бъде отхвърлено като нередовно искане. В тази ситуация 2^{-ят} съдия има право да спре втория състезател, размахвайки ръка, с което предпазва отбора от регистриране на неправилно искане. По този начин 2^{-ят} съдия показва, че разбира много добре „изкуството на съдийството“.</p> <p>След като резултатът от следващото разиграване може да предизвика треньора да си промени решението, информацията за неразрешената смяна ще бъде изтрита. Ако той иска да направи ново искане за смяна, включващо този състезател, трябва да изпрати информацията за нея отново. В този случай секретарят трябва да приеме само една смяна на електронния протокол и да не натиска „accept all“.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.3а, 15.10.3б, 15.11.1.3</p>
<p>10.3</p> <p>Поискана е смяна от отбор чрез изпращане на информация за смяната през таблета на треньора и влизане на състезател в зоната за смяна. Понеже играчът не е готов (грешна табелка/без табелка/с анцуг), отборът му е наказан с предупреждение за забавяне, а смяната – отказана. Веднага след като санкцията е записана в протокола, отборът отново прави искане за смяна.</p> <p>Разрешено ли е на отбора да поиска за втори път смяна в едно и също прекъсване на играта?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Смяната не е била редовна и за това е отказана. След като първото искане за смяна е отказано на отбора, не е разрешено да се направи второ последователно искане за смяна в същото прекъсване на играта. Поне едно разиграване трябва да бъде завършено преди да може да се направи второто искане за смяна.</p> <p>Отсъждането на наказание с червен картон на всеки от отборите в тази ситуация обаче се брои за завършено разиграване и в този случай второто искане за смяна би било редовно.</p> <p style="text-align: right;">Правило 15.3.2</p>

<p>10.4</p> <p>Използвайки таблет, отбор е изпратил информация за смяна. Състезателят е влязъл в зоната за смяна, секретарят е натиснал бълбера, но играчът е с табелка с „грешен“ номер. Състезателят се втурва да вземе правилната табелка. 1^{-ят} съдия присъжда санкция за забавяне, но все пак разрешава смяната. Правилно ли е действал 1^{-ят} съдия?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Разрешаването на смяната от страна на 1^{-я} съдия не е правилно.</p> <p>Идеята на употребата на таблети е да улеснява процедурата на бързата смяна. За това смяната не трябва да предизвиква забавяне. Понеже състезателят се е върнал от зоната за смяна, за да вземе друга табелка, той предизвиква забавяне. Така искането за смяна трябва да бъде отхвърлено, изпратената чрез таблета информация – изтрита и санкция за забавяне да бъде приложена.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.3а, 16.1.1, 16.2</p>
--	--

<p>10.5</p> <p>С помощта на таблет треньорът изпраща информация за смяна, но резервният състезател стъпва в зоната за смяна едва с изсвирването на 1^{-я} съдия за сервис. Трябва ли 2^{-ят} съдия да разреши смяната?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Общо взето тази ситуация е типичен случай за неправилно искане: смяната се отхвърля и играта се оставя да продължи, ако играта не е прекъсната и това е първото неправилно искане за отбора.</p> <p>Електронният протокол изисква от секретаря да натиска бутона „start rally“ веднага, след като 1^{-ят} съдия изсвири за сервис, с което да предотврати искания за смяна или почивка. Все пак, ако играта е спряна заради това искане (напр. секретарят е пропуснал да натисне бутона „start rally“ и бълбера е дал сигнал, състезателят от игрището е тръгнал към зоната за смяна или отборите са спрели, за да изчакат решението на съдията и т.н.) то трябва да се смята за забавяне. Смяната не трябва да бъде разрешена и санкция за забавяне да бъде присъдена. Секретарят има задължение да не позволява бълбера да дава сигнал, щом 1^{-ят} съдия е изсвирил за сервис.</p> <p>Същата процедура трябва да се следва и ако това е повторно неправилно искане от същия отбор, което се смята за забавяне.</p> <p style="text-align: right;">Правила 15.10.3а, 16.2</p>
---	---

<p>10.6</p> <p>Състезател се контузва и е трябвало да бъде сменен по изключение. По време на същото прекъсване отборът изпраща информация и резервен състезател в зоната за смяна, т.е. допълнително искане за смяна в същото прекъсване. 2^{-ят} съдия приема искането. Прав ли е 2^{-ят} съдия да приеме това искане?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, отсъждането е правилно.</p> <p>Първият състезател е трябвало да бъде сменен със смяна по изключение заради контузия. Отборът все още има право на ИСКАНЕ за смяна в същото прекъсване.</p> <p style="text-align: right;">Правило 15.7</p>
--	---

<p>10.7</p> <p>Състезател, включен в стартовото нареждане на отбор, изпратено чрез таблет, се контузва преди началото на мача. Може ли да бъде сменен преди началото на мача?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>Да, но трябва да бъде формално показано с официалния сигнал (от треньора и 2^{-я} съдия, за да разберат всички ясно какво се случва) и трябва да бъде записано в електронния протокол като редовна смяна.</p> <p style="text-align: right;">Правила 7.3.2, 7.3.4</p>
--	--

<p>10.8</p> <p>Състезател влиза в зоната за смяна, но никаква информация не пристига от таблета.</p> <p>Как трябва да се процедира?</p>	<p>Отсъждане</p> <p>След като няма информация от таблета, това е типичен случай на неправилно искане: смяната се отказва и играта продължава.</p> <p>Секретарят няма смяна, която да приеме, за това няма сигнал от бълзера.</p>
--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ

Тук са изброени случаите заедно с номерата на кореспондиращите им правила.

Случай номер	Правило (1)	Правило (2)	Правило (3)	Правило (4)	Правило (5)	Правило (6)	Правило (7)
НОСЕНЕ НА ЗАБРАНЕНИ ПРЕДМЕТИ							
1.1	4.5.1	4.5.3					
1.2	4.5.1						
КАПИТАН							
1.3	5.1.2	20.1	20.2	21.2	21.3.1		
1.4	5.1.2.2						
1.5	5.1.2.1	20.2.1					
1.6	5.1.2.1	23.2.4					
ТРЕНЬОР							
1.7							
1.8	5.1.2	5.2.3.4	21.1	21.2	21.3		
1.9	5.2.1	5.2.3.3	5.3.1				
1.10	5.2.3.4						
1.11							
УНИФОРМАТА							
1.12	4.3.3.						
ПОЗИЦИОННИ ГРЕШКИ И ГРЕШКИ ПРИ ВЪРТЕНЕ							
2.1	7.4	7.4.2	7.4.3				
2.2	7.4.3	7.5					
2.3	1.3.3	7.4					
2.4							
2.5	7.3.1	7.5	12.3	12.4.3			
2.6	7.7.1						
ИГРА С ТОПКАТА							
3.1	10.1.2	10.1.2.2					
3.2	9.2.1	9.2.2	9.3.3	9.3.4			
3.3	9.2.3.2	14.2					
3.4	9.2.2						
3.5	9	9.1.3	10.1.2				
3.6	9	9.1.3					
3.7							
3.8	10.1.2						
3.9	8.4.1	8.4.2	9.1	10.1.2	10.1.2.1	10.1.2.2	
3.10	9						
3.11	10.1.2.2						

ПРОНИКВАНЕ ПОД МРЕЖАТА							
3.12	11.2.1	11.2.2.1	11.2.4				
3.13	11.2.1						
3.14	11.2.2						
ИГРАЧ ПРИ/В КОНТАКТ С МРЕЖАТА							
3.15	9.1.2.2	9.1.2.3					
3.16	11.3.1	11.4.4					
3.17	11.3.1	11.4.4					
3.18	11.3.1	11.4.4					
3.19	11.3.1	11.4.4					
3.20	11.3.1	11.4.4					
3.21	11.3.1	11.3.2	11.4.4				
3.22	11.3.1	11.4.4					
3.23	11.3.1	11.4.4					
3.24	11.3.1	11.4.4					
3.25	11.3.1	11.4.4					
3.26	11.3.1	20.2.1					
СЕРВИС							
3.27	7.7.1	12.2.1	12.7.1	25.2.2.2			
3.28	12.4.4						
3.29	12.4.2						
3.30	8.4.3	23.3.2.3.i					
3.31	12.6.2.1						
3.32	12.6.2.1						
АТАКУВАЩ УДАР							
3.33	13.1.3						
3.34	13.1.1	13.1.3	13.2.2	13.3.3			
3.35	13.1.1	14.3					
3.36	9.1	13.1.3	13.2.2	13.3.3			
3.37	13.3.4	19.3.1.3					
БЛОКАДА							
3.38	14.1.1	14.1.3	14.6.2				
3.39	14.1.1	14.3					
3.40	14.1.1						
3.41	11.2.1						
3.42	11.1.2	14.1.1	14.2	14.3			
3.43							
3.44	9.1	14.2	14.4.1				
3.45	13.3.1	13.3.3	14.1.1	14.6.1	14.6.2		
3.46	9.3.1	14.1.1					
3.47	9.1	14.1.1	14.4.1				
3.48	9.1	14.1.1	14.4.1				
3.49	19.3.1.3						

СМЕНИ							
4.1	15.10.2	15.10.3a	15.10.4	16.1			
4.2	15.10.3a	15.10.3b	15.11.1.3				
4.3	15.3.2						
4.4	15.10.3a	16.1.1	16.2				
4.5	15.10.3a	15.11.1.1	15.11.3	16.2			
4.6	16.1.1	16.2					
4.7	15.7						
4.8	15.7	15.8					
4.9	7.3.2	7.3.4					
4.10	15.9.2						
4.11	15.5	15.6	15.11	16.1			
4.12	15.6	16.1.3					
4.13							
4.14	16.1.1	23.2.3					
4.15	7.3.5.2	7.3.5.3					
4.16	15.10.3a	15.10.3c	16.1.1				
4.17	15.11.2	16.1.1					
4.18	15.10.3a	15.10.3c					
4.19	4.1.3	4.2.2	5.1.1	5.2.2	7.3.5.4	15.9.2	
4.20	15.2.2						
4.21	7.3.5.2						
4.22	6.1.3	15	15.2.1	15.11.1.3			
ПОЧИВКИ И ТЕХНИЧЕСКИ ПОЧИВКИ							
4.23	15.4.1						
4.24	15.4.2						
НЕПРАВИЛНО ИСКАНЕ							
4.25	15.3.1	15.3.2	15.10.3a	15.11.1.3	25.2.2.6		
4.26	15.11.1.4	16.1.5	25.2.2.6				
4.27	15.5	16.1					
КОНТУЗИИ							
4.28	4.4	15.5	15.10.2	15.10.3a	17.1.1		
4.29	15.7	17.1.2					
4.30	15.11.1.3						
4.31	4.1.3	5.1	5.2.1	5.2.2	19.4.2.5	25.2.2.7	
4.32	15.11.1.3						
4.33	15.10.1	17.1.1					
ЗАБАВЯНИЯ НА ИГРАТА							
4.34	6.4.1	16.1					
4.35	16.1.2	16.1.5					
4.36	1.5	5.1.2.2	6.4.1	16.2			
4.37	4.2	6.4.1	6.4.2	18.1			
ВЪНШНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ							
4.38	17.2	17.3					
4.39	17.2						

ЛИБЕРО							
5.1	19.3.2.4	19.3.2.8	24.3.1				
5.2	6.4.3	15.7	15.8				
5.3	15.5	15.7	17				
5.4	6.4.3	19.1.1	19.3.2	19.3.2.8	19.4		
5.5	15.3.2	19.3.2	19.3.2.8				
5.6	19.3.2.5						
5.7	19.3.2.1	19.3.2.9	23.2.3				
5.8	19.1.3	19.3.2.2	19.3.2.8	19.4.2			
5.9	5.2.3.4						
5.10	19.3.2.1	19.3.2.2					
5.11	15.9	19.3.1.1	26.2.2.1	26.2.2.2			
5.12	5	19.2	19.3.2.8	19.4.2.5			
5.13	19.3.2.9	23.2.3					
5.14	19.3.2.1						
5.15	19.3.2.1	19.3.2.8					
5.16	19.3.2.8	Diag. 1					
5.17	19.3.2.1						
5.18	19.3.2.2	19.3.2.8					
5.19	19.1.2						
5.20	19.2						
5.21	14.1.1	14.1.2	14.1.3				
5.22	6.1.3	19.3.2.1	19.3.2				
5.23	19.3.2.8	19.4.2.1	19.4.2.4				
5.24	15.5.1	15.7	16.1.3	19.2			
5.25	19.4.2.1	19.4.2.2					
ПОВЕДЕНИЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ							
6.1	21.1	21.2					
6.2	21.2.1	21.3					
6.3	5.2	21.1	21.2	21.3			
6.4	21.5						
6.5	21.2	21.2.1	21.3				
6.6	21.1	21.2	21.3				
6.7	21						
6.8							
6.9	6.4.2	15.8					
СЪДИИ И ТЕХНИТЕ ОТГОВОРНОСТИ							
7.1	23.3.2.2						
7.2	4.2.1	4.2.3	24.2.4	24.2.5			
7.3	25.2.2						
7.4	5.1.2.1	5.1.3.2	23.2.4				
7.5							
7.6	15.1	15.2.1	15.11	16.1	16.2	24.2.6	24.2.7
7.7	15.4.4						
7.8	5.2.3.4	5.3.1					
7.9	5.1.2						
7.10	24.7	Guidelines and Instructions					

СПЕЦИАЛНИ СЛУЧАИ							
8.1							
8.2	17.2						
8.3	17.3.2.2						
8.4	9.1.3						
8.5							
ПОДРОБНИ СЛУЧАИ							
9.1	14.3						
9.2	13.3.1	14.1.1	14.6.2				
9.3							
9.4	15.3.1	15.3.2	15.10.3	15.11.1.3	16.1.1	16.1.2	25.2.2.6
9.5	19.3.2.1	23.2.3					
9.6	19.3.1.4						
9.7	5.1.2.1						
9.8	25.2.2.1	26.2.2.5	25.2.2.6	21	25.2.2.7		
9.9							
9.10	21.2.1	21.2.3					
СЛУЧАИ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТАБЛЕТИ							
10.1	15.10.2	15.10.3.a	15.10.4	16.1			
10.2	15.10.3.a	15.10.3.b	15.11.1.3				
10.3	15.3.2						
10.4	15.10.3a	16.1.1	16.2				
10.5	15.10.3a	16.2					
10.6	15.7						
10.7	7.3.2	7.3.4					
10.8							

CASEBOOK 2017_V1.0